

༡༡། རྒྱལ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་སྒྲིང་
པོ་འཛུགས་དོན་བཀྲགས་སོ། །

མཛེས་པ་ལོ། གུན་མཁའ་རྒྱལ་མོ་ཐཱ་ཨླ་མཛེས་པ་ལོ།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་ཆེན་པོ་ཡང་།

SJRB-0478

དཔལ་བཅུགས་ཐོད་ཡིག་དཔེ་ཉི་ཤུ་ཞེས་འབྲུག་ཁང་གི་དཔེ་ལྷན་བསྐྲིགས།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚུལ་ལྷན་ཁང་གིས་འཕུལ་དེབ་ཏུ་བསྐྲོས།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༡༠༢༥ ལྷ་དང་པོར་ཚུལ་ལྷན་གྱིས།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་བྱ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་བྱ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

དཔེ་ལྷན་མཁན། བསྐྲུན་འཛིན་ལོ་རྒྱུ་།

པར་སྐྱུ་གྱི་བདག་དབང་མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ་ལ་ཡོད།

དཀར་ཆག

མཛད་པ་པོ་རི་ལྷོད།	ii
ཁྱུ་མྱིག་པའི་གསལ་བཤད།	v
རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་སྟོང་པོའི་བསྟུས་དོན།	
སེམས་བསྐྱེད་དང་པོའི་བསྟུས་དོན།	ཉ
སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པའི་བསྟུས་དོན།	མ
སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པའི་བསྟུས་དོན།	ཎ
སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པའི་བསྟུས་དོན།	ཉ༠
སེམས་བསྐྱེད་ལྔ་པའི་བསྟུས་དོན།	ཉ༡
སེམས་བསྐྱེད་དྲུག་པའི་བསྟུས་དོན།	ཉ༡
སེམས་བསྐྱེད་བདུན་པའི་བསྟུས་དོན།	ཉ༩
སེམས་བསྐྱེད་བརྒྱད་པའི་བསྟུས་དོན།	ཉ༩
སེམས་བསྐྱེད་དགུ་པའི་བསྟུས་དོན།	ལ༠
སེམས་བསྐྱེད་བརྒྱ་པའི་བསྟུས་དོན།	ལ༠
ལམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན།	ལ༠
བཤད་པ་མཐར་ཐིན་པའི་བྱ་བ།	ལ༥
མཚུག་གི་དོན།	ལ༩
པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་	མ་ཉ

མཛད་པ་པོ་ཏེ་རྒྱུད།

སེར་གྲེས་མཁན་རབས་དང་པོ་ཀུན་མཁྱེན་སྒོ་སྒྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གེ་མཆོག་ནི། རབ་བྱུང་
བརྒྱ་བཞི་པའི་སྤང་ཙམ་དུ་ལ་སྟོན་བྱང་གི་ཡུལ་དུ་གསང་སྤྲུགས་ཉིང་མའི་བྱུང་ཐོབ་རྟོགས་
ལྡན་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་སྤྲུལ་སྤྱུ་འབྱུངས། མཆོན་གཞན་སྤྲུལ་སྤྱུང་བ་ཡང་ཟེར།

དགྲུང་ལོ་གཞོན་ཏུ་ནས་ཡབ་རྟོགས་ལྡན་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་དང་མཉམ་མེད་ནམ་
མཁའི་རྣལ་འབྱོར་པ་གཉིས་ལས་སྤྱུ་འབྱུང་ལུགས་ཀྱི་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ལུང་ཁིད་
མན་དག་དང་ལྷག་པར་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ལྷ་དགྲུའི་ཆོས་སྐོར་སོགས་གསན་ཏེ་བྱུགས་
ཉམས་སྤྱུ་བཞེས།

དེ་ནས་དབུས་སྤྱུ་གསན་སྦྱོང་དུ་ཕེབས་ཏེ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་
ཤིང་བྱག་དབང་གནང་བའི་རྗེས་དབུ་རུས་སྤྱུ་གསལ་དོད་བྱུང་། སྤྱི་ཕྱིར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་
པོ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་བྱུག། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བཟླ་ཤིས་དཔལ་
ལྡན། བོ་དོང་པཌ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ། ཡབ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ། མཉམ་མེད་ནམ་
མཁའི་རྣལ་འབྱོར་བ། ཀུན་མཁྱེན་དཔལ་ལྡན་སེལྤེ་སྟེ་གཙོ་བོ་སྒྲ་མ་བདུན་བསམ་སྦྱོར་
གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ལ་རྒྱལ་བཞིན་བསྟེན་ཏེ་བཀའ་པོད་རྣམ་ལུས་བསྐྱུས་པའི་མདོ་ཕྱོགས་དང་།
ཁྱད་པར་དུ་རྒྱུད་སྤྱེ་བཞི་ཡིས་མཆོན་པའི་གསང་སྤྲུགས་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་དཀའ་གནད་མཐའ་
དག་ཕྱ་ཞིབ་རིགས་པའི་ལམ་ནས་མདོན་དུ་མཛད། འབྲས་སྦྱངས་ཟུར་ཁང་གི་འཆད་ཉན་ཀྱི་
སྟོབ་དཔོན་མཛད་སྐབས་རྒྱ་རྒྱུན་འགའ་ཞིག་གིས་འབྲས་སྦྱངས་ནས་ཞབས་བཏེགས་ཏེ།
འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེའི་ཡོན་ཏན་བྲན་པའི་བསྟོན་པ་ཡོན་ཏན་དཀྱིལ་འཁོར་མ་གསུང་
བཞིན་ཞལ་སྟོབ་བརྒྱ་ཕྱག་ལྷག་ཙམ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཕེབས་པར་སེ་རའི་མཁན་སྟོབ་ཀུན་
ཀྱིས་གྲུས་བརྟུང་མཛད་ཅིང་། འདུ་ཁང་གི་གཡས་ཀྱི་གྲལ་མགོར་གདན་བྲངས་པའི་ཆོ།

གནས་བཅུའི་ལྷ་ཁང་གི་གནས་བཅུན་ཡན་ལག་འབྱུང་བཞུགས་ཁང་བྲག་རི་ནས་མདུན་དུ་
སྐྱེ་ཉོད་བཏུང་ཅིང་ཕྱག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས། བྲེས་བ་བྲེས་ནས་བྱོན་བ་ལེགས། །ཀུན་
མཁུན་ཆེན་པོ་བྱོན་བ་ལེགས། །བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་འཛུགས་བ་ལེགས། །གྲལ་གཡས་
གྲལ་གྱི་གྲལ་མགོར་བཞུགས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཀུན་མཁུན་བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་རྗེས་
འབྲང་བ་རྣམས་དང་། སེ་ར་ནས་རྒྱ་གྲ་ཆང་དང་འབྲོམ་སྟེང་གྲ་ཆང་། ཉོད་བ་གྲ་ཆང་པལ་
ཆེར་དང་། གཞན་ཡང་ཕྱོགས་གཞན་ནས་ཡང་ཆོས་ཉན་བ་མང་དུ་འདུས་ཤིང་དེ་དག་ལ་
དབུ་པར་ཆད་མ་སོགས་རྒྱན་ཆགས་སུ་གསུངས་བ་དང་། དབུ་མའི་རྗེ་ཀླ་སོགས་བསྟན་
བཅོས་མང་དུ་བརྩམས་པས་ཀུན་མཁུན་སྤྲུལ་སྤང་བ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས།

ཡབ་རྟོགས་ལྷན་ཡོན་ཉན་མགོན་པོའི་བཀའ་ལྷན། བསྐྱེད་ཡང་གསང་གི་ཆོས་སྐྱོར་དང་།
དཔལ་ལྷན་མདའ་འབྱུང་བའི་ཕྱག་སྤར་སོགས་བཞེས་ཤིང་། ཡི་དམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལས་བྱང་
གསང་ཚོར་མཛད་བ་དང་། གཞིས་ཀར་སྐྱབ་དབང་དང་གཏོར་ཆེན་གྱི་ཕྱག་ལེན་བཅུགས་
ཤིང་། ཀུན་མཁུན་བ་ཉིད་ཞབས་སྐྱོར་ལ་ལེབས་རེས་ཀྱི་ན་བཟའ་ཆེར་ཕྱང་ལ་སོགས་བ་
ལན་ཁ་ཤས་བྱུང་བ་དང་། རམ་ཞིག་བྱ་རོག་དམར་པོ་ཞིག་བྱུང་ནས་ཤིང་སེ་བའི་ཕྱང་པོ་ལ་
ཐེམ་བ་གཟིགས་ཤིང་། ཞིབ་གཟིགས་མཛད་པས་རྟ་མགིན་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ཡུམ་
བཅས་རྟ་སྐད་ལྷང་ལྷང་འཆེར་བ་གཟིགས། སེ་བ་དེ་ལ་སོག་ཤིང་བྲས་ཏེ་ཆོས་པོས་ཀྱིས་
གཡོགས་ནས་བྲེས་གྲ་ཆང་གི་འདུ་ཁང་གི་སྐྱག་ཏུ་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱ་
དེང་སྐབས་ཡང་མཇལ་དུ་ཡོད་པའི་སྐྱ་འདི་བཞེངས་བ་ཡིན། ཀུན་མཁུན་བས་བྲེས་སྐྱ་བྲང་
དུ་གཏོར་སྐྱབ་བཅུགས་པའི་རྒྱན་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོའི་བར་དུ་གནས།

གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་སློབ་མ་ཡང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྐྱ་དཔོན་ཁྱི་ཆེན་སློབ་ཐུབ་ཉི་མ།
གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་སྐྱན་འགྲུག། གཙང་སྟོན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན། ལྷན་མ་ངག་
དབང་། མདའ་རིས་བ་རྩྭ་ན། ཆོས་རྗེ་ལུང་རིགས་ལ། རྩང་ཤེར་བཀྲས། སློབ་དཔོན་དཔལ་

སྟོ། རྟོ་བ་འཇམ་གྲགས་དང་ཚུལ་འབྱོར་སོགས་བསྟན་པའི་ཁུར་ཆེན་འདེགས་བཟོད་པའི་
མཁས་བླ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མང་དུ་བྱོན། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་བྱན་དུ་ཆེ་བའི་མཛད་
པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་མཐར་དུས་རབས་བཙུ་བའི་དཀྱིལ་ཙམ་ལ་གཤེགས། གཤུང་རྟེན་
གསེར་ཐངས་ལས་བླ་བ་པའི་ཐུང་འདས་མཚོད་རྟེན་ས་སྟོང་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་པོ་ཡུམ་
སྤུས་གྱིས་སྦྱིན་བདག་མཛད་དེ་བཞེངས་བ་སེ་རའི་འདུ་ཁང་ཆེན་མོའི་གཙང་ཁང་སྤྲུག་མར་
བཞུགས་སོ། །

གསུང་རྩོམ་གྱི་གས་སྟུ། དབུ་མ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་
སྟིང་པོའི་བསྐྱས་དོན་དང་། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད། དབུ་
མ་ལ་འཇུག་པའི་འབྲེལ་བ་གཞུང་གི་སྟིང་པོ་ལེན་པ་ལ་གཙུ་བོར་འབད་པའི་དག་དོན།
འཇམ་དབྱངས་ཚུལ་རྗེའི་རྣམ་ཐར། དཔལ་ལྷན་སེང་གའི་རྣམ་ཐར། རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་
རྣམ་བཤད། ཚད་མའི་སྟོང་བྱན་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་སོགས་མཛད།

ཞལ་སྟོབ་གྱི་གས་སྟུ་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ། གསང་བ་དཔལ་ལྷན་སེང་གའི་དང་།
གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ། མང་ཐོས་དཔལ་ལྷན་སྟོ་གོས། རྟོ་བ་འཇམ་གྲགས།
དགའ་ལྷན་ཁི་ཐོག་དབྱ་བ་རྗེ་དཔོན་སྟོ་བཟང་ཉི་མ་སོགས་གསུང་སྟོས་བརྒྱད་འཛིན་པ་མང་
པོ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་དགོངས་པ་རྫོགས་རྗེས། གཉལ་སྟོན་ཚུལ་རྗེ་དཔལ་
འབྱོར་ལྷན་གྲུབ་གྱིས་སེ་རའི་མཁན་པོ་མཛད་སྐབས་སྟེ་ཅུ་རྩེད་དཔོན་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་པོ་
དང་། དཔོན་མོ་བྱ་ཁྱིད་དཔལ་འཛོམས་གཉིས་གྱིས་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་སྟོབ་པ་རྣམས་མང་གཞི་
བྱས་པའི་གྲ་ཚང་ཞིག་གསང་འཇུགས་བྱ་རྒྱུའི་དེ་སྟེལ་དང་གྲ་ཚང་གི་ཚོགས་ཁང་། གྲ་ཤག་
བཙས་གསང་སྦྱང་གྱི་སྦྱིན་བདག་གནང་སྟེ་བྲེས་པ་གྲ་ཚང་འཇུགས་སྦྱབ་པ་བྱུང་།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྤྲིག་པས་བཅུས་བསྤྲིགས་བྱས།

ཕྱི་ལོ་༢༠༢༥ལྷོ་༠༢ཆོས་༠༦ལ།

འཇིག་པའི་གསལ་བཤད།

གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སྡོད་ཤོད་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་འབད་འབྱུངས་ལས། བོད་
མིའི་ཞེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་དང་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོར་དུ་གྱུར་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྒྲེགས་
བཅ་ཁྱི་སྒྲག་མང་པོ་ཞིག་གྱུར་སྟེ་ནའང་། དུས་རབས་ཀྱི་འགྱུར་འགྲོས་དང་འགྲོགས་པའི་
མིའི་ཉེས་སྦྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཅ་ཆེའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་ཅ་བརྒྱག་དུ་ཕྱིན་ཟིན་པ་དང་།
ལྷག་འགྲོས་གང་མང་ཞིག་ཅ་བརྒྱག་དུ་འགྲོ་ཉིང་ཡོད་པར་བརྟེན་དུས་རབས་འདིའི་བོད་མི་
ཞིག་ལ་མཆོན་ན་ཅ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བཙོན་དགོས་པ་ནི་
དུས་ལ་བབ་པའི་ལས་འགན་བརྒྱུ་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། དེ་བས་འདི་ག་ཚུམ་སྒྲིག་
ཁང་ལ་མཆོན་ནའང་ཅ་ཆེའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཆགས་དང་སྤྱད་སྟོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཚུམ་
སྒྲིག་གི་ལས་ཀ་གཉེར་བཞིན་པ་སྒྲོས་ཅི་དགོས།

དེང་རབས་ཀྱི་འབྲུལ་ལས་སྐབས་བདེ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་བསྐྱེད་ནས་གསར་དུ་ཚུམ་སྒྲིག་
བྱས་པའི་དེབ་དང་འབྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་ཁྱབ་བཅུལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་
ལོས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དབར་བསྐྱེད་དང་ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་ཡིག་འབྲུ་
གཅིག་བཙུགས་ཚོར་ཤོར་ནའང་ཆབས་ཆེ་བའི་སྟོན་ཆ་འབྱུང་སྲིད་པས་བསྐྱེད་སྤྱད་དང་བཙོ་
བཙུགས་མེད་པར་སོར་འཛོལ་གིས་བདག་ཉར་བྱ་རྒྱུ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ཚོར་
བར་ངེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཙུགས་དགོས་པུང་ནའང་ཁ་གསལ་གྱི་མཆན་ཡིག་འགོད་
རྒྱུ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

འདི་ག་ཚུམ་སྒྲིག་ཁང་ལ་མཆོན་ན། པར་གཞི་ཆད་ལྷན་ཞིག་མ་ཕྱིར་བཟུང་ནས་དེའི་

ཡིག་འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་ཚུལ་སྒྲིག་གྲེང་རྒྱ་ཅ་དོན་དུ་འཛིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་པར་གཞི་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་བྱུང་ན་པར་གཞི་གཞན་དག་ལ་འདར་གང་ཉུས་ཤིག་སྤུར་བཞིན་ཡོད། མ་ཕྱིར་ཡིག་འོར་མཛོན་གསལ་ཅན་བྱུང་ན་བཙུང་ཏེ་མཆཅ་གྱིས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད་ལ། མ་ཕྱི་དང་པར་གཞི་སོ་སོར་སྟག་ཆད་བྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་མཐའ་མཆན་བཀོད་དེ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།

འབྲུལ་དེབ་འདིར་མཆོན་ན། འབྲུལ་དེབ་འདི་དཔལ་བཅེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྐྱབ་པའི་དཔེ་དེབ་གཞིར་བཟུང་ནས་བསྒྲིགས་པ་ཡིན་སྟབས་མཐའ་མཆན་དུ། མ་ཕྱི། ༡༣ན། ཕྱིན *ཕྱིན ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བཞི། མ་ཕྱི་ཞེས་པ་དཔལ་བཅེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྒྲིགས་པའི་དེབ་གཟུགས་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། མ་ཕྱི་དེབ་གཟུགས་མའི་གོ་དགོས་པ་ཡིག་ཐེང་༡༣ན། ཕྱིན་ཞེས་ཡོད་པ། * ཞུ་སྒྲིག་པས་ ཕྱིན་ དུ་བཙུང་བ་ཡིན་ཞེས་པར་གོ་དགོས་ལ་མཆན་གཞན་དག་གྲང་དེ་དང་འདྲ།

ཞུ་སྒྲིག་པའི་ཤེས་ཚད་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདང་བར་འབྲུལ་དེབ་དུ་འོར་འབྲུལ་འོར་བ་སོགས་གཟིགས་ཆེ་ཀུན་པན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱ་བ་སྐྱོར་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་མཁྱེན་ལྡན་ཞུ་སྒྲིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་ངོ་སྟོན་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་རེ་བསྐྱལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། འདི་ནས་གྲང་གང་མགྲོགས་རང་པར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྒྲིག་ཞུས་ཏེ་སྤྲོས་ཀ་རེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚུལ་སྒྲིག་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ་༢༠༢༥ལྷ་ཧོ་ཆེས་༢༥ལ།

༡༡། རྣམ་པའགྲོ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་སྒྲིབ་པོ་ནི་ བསྐྱས་དོན་བཞུགས་སོ། །

༡༢། ལྷ་མ་དང་རྩེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར་ལ་ཕྱག་འཆལ་སོ། །
 དང་པོར་རྒྱལ་བའི་མུ་གུ་སྦྱེད་མཛད་ཅིང་། །བར་དུ་ཆོགས་གཉིས་ལོ་
 འདབ་རྒྱ་ཆེར་སྒྲེལ། །ཐ་མར་འདོད་རྒྱའི་འབྲས་བཟང་སྟེར་བྱེད་པ། །ཐབས་
 མཆོག་སྦྱང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱག་འཆལ། །དང་པོར་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་
 མགོ་གཞོན་ཅིང་། །བར་དུ་ས་པོན་མཐའ་དག་དྲུངས་ནས་འབྲིན། །ཐ་མར་
 བག་ལ་ཉལ་ཀྱན་འཛོམས་མཛད་པ། །ཤེས་རབ་གཉིས་སུ་མེད་སྟོ་ལ་ཕྱག་
 འཆལ། །དང་པོར་གཞན་དོན་རྒྱ་མཆོའི་ནང་འཇུག་ཅིང་། །བར་དུ་ཐབས་
 ཤེས་སྦྱེ་བ་གངས་མེད་སྦྱོར། །ཐ་མར་སྦྱ་གསུམ་ནོར་བུ་རབ་ལེན་པ། །ལྷ་
 མེད་བྱང་རྒྱལ་པོམས་མཆོག་ལ་ཕྱག་འཆལ། །ལེགས་ཆོགས་མཐའ་དག་
 ཀྱན་ནས་འཕེན་པའི་རྒྱ། །སྦྱང་རྩེ་གཉིས་སུ་མེད་སྟོ་བྱང་པོམས་ཀྱི། །ལམ་
 བཟང་ལྷན་པས་བསྐྱན་པའི་དཔལ་གཅིག་བུར། །གྲགས་པ་དོན་དང་བཅས་

པ་དེ་ལ་འདུད། །འཕགས་མཆོག་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ལ་འཇུག་པ། །འཇུག་
པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དོན། །གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲིང་
པོའི་བསྐྱས་དོན་རྣམས། །དོན་བཞིན་མ་འབྲེས་གསལ་བར་དབྱེ་བར་བྱ། །

འདིར་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྐྱན་བཙུགས་
དབྱེ་མ་ལ་འཇུག་པ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། བསྐྱན་བཙུགས་ཀྱི་འགྱུར་ལ་འཇུག་
པའི་ཡན་ལག་། བསྐྱར་བྱའི་བསྐྱན་བཙུགས་དངོས་ཀྱི་དོན། འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་
པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆོན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་
གོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་། བཤད་པ་
ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
བསྐྱོད་པར་འོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་བསྐྱན་ཏེ་སྒྲིང་རྗེ་ལ་བསྐྱོད་པ་དང་། སྒྲིང་
རྗེའི་ངོ་བོའི་བྱུང་བར་བསྐྱན་ཏེ་ཕྱག་འཆལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱེད་
ལས་བྱུང་བར་ཅན་བསྐྱན་ཏེ་སྒྲིང་རྗེ་ཉིད་བསྐྱོད་འོས་སུ་བསྐྱན་པ་དང་། སྒྲིང་
རྗེ་ཉིད་བསྐྱོད་པར་འོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཐོག་མར་བསྐྱོད་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། ལེགས་ཆོགས་ཀྱན་གྱི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་
གྱིས་ཆོས་གསུམ་བསྐྱོད་འོས་སུ་བསྐྱན་པ་དང་། རྒྱ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་འང་
ཅ་བ་བྱས་ཏེ་མཐར་ཐུག་གི་ལེགས་པ་སྐྱེད་པས་སྒྲིང་རྗེ་ཉིད་བསྐྱོད་འོས་
སུ་བསྐྱན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱང་སེམས་བྱང་ཚུབ་གསུམ་གྱི་རྒྱར་
བསྐྱན་པ་དང་། ཆོས་གསུམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱར་བསྐྱན་པའོ། །དང་པོ་ལ་

གཉིས། ཉན་རང་སྤྱབ་དབང་ལས་འབྱུངས་པར་བསྟན་པ་དང་། སྤྱབ་དབང་
བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་པར་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་རྗེ་ལ་ཕྱག་
འཛུལ་བ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཛུལ་བ། དམིགས་མེད་
ལ་དམིགས་པའི་སྣང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཛུལ་བའོ། །གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉིད་ཉི་
བར་དགོད་པ་ལ་གཉིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་བཤད་པ་དང་། ལམ་དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །

སེམས་བརྒྱད་དང་པོའི་བསྐྱུས་དོན།

དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྐྱུས་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་ལྷག་བསམ་དག་པ་
དང་ལྟན་པའི་ས་བཤད་པ་དང་། བརྟེན་པ་བསྐྱུས་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་རོ་བོ་
དང་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་བྱེ་བའི་ས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རབ་
བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་རོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བྱུང་གཞི་
སའི་རོ་བོ་མདོར་བསྟན། བྱུང་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད། སའི་
ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཁུག་བསྐྱུ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་
རྒྱུད་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན། གཞན་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་
ཡོན་ཏན་རོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་།
ཡོན་ཏན་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལམ་བྱུང་པར་

ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། ལམ་དམན་པ་ལས་འདས་པའི་
ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རོབ་ཟེན་གྱི་ལམ་བུ་དང་པར་ཅན་
གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། མ་རོབ་པའི་ལམ་བུ་དང་པར་ཅན་འབྲེན་བྱས་སུ་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མིང་བུ་དང་པར་ཅན་དངོས་སུ་འབྲུག་པར་བསྟན་པ་
དང་། མིང་བུ་དང་པར་ཅན་དངོས་སུ་འབྲུག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་བསྟན་
པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རིགས་བུ་དང་པར་ཅན་དུ་སྐྱེས་པར་བསྟན་པ་དང་།
རིགས་དང་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་རོབ་པར་བསྟན་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། སྤངས་ཚོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་བུ་དང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་
བསྟན་པ་དང་། རྩ་འབྲུལ་གྱི་བྱས་མཐུ་བུ་དང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་བའི་གཉིན་པོའི་
ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཆོག་ཏུ་དགྲེས་པར་བསྟན་
པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ངན་འགྲོའི་ལམ་ལས་འདས་པར་བསྟན་པ་དང་།
སོ་སྐྱེའི་ལམ་ལས་འདས་པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྦྱོང་པའི་
ཉེན་དུ་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་། སྦྱོང་
པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྷག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དོགས་པ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
ས་འདིར་ལྷག་པའི་སྦྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དངོས་དང་། ཞར་བྱང་སྦྱིན་
པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། པར་སྦྱིན་གཞན་ལས་སྦྱིན་

པའི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སའི་ཡོན་ཏན་
ཡོད་པར་རྟོགས་ཀྱས་སུ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྦྱིན་པ་ཙམ་
གྱི་ཡོན་ཏན་སྦྱིར་བཤད་པ་དང་། སྦྱིན་པའི་པར་སྦྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟེན་གཉིས་ཀ་ལ་བདེ་བ་སྦྱེད་པས་སྦྱིན་
པའི་གཏམ་གཙུག་པོར་མཛད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་བྱེ་
བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །ཞེས་སམ། ཡང་ན་དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། བྱང་སེམས་
ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དོགས་པ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟེན་
གཉིས་ཀའི་སྦྱིན་པས་བདེ་བ་སྦྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། དེས་ན་སྦྱིན་པའི་
གཏམ་གཙུག་པོར་མཛད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱང་སེམས་ལས། གཞན་
ཀྱི་སྦྱིན་པས་བདེ་བ་སྦྱེད་ཚུལ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་བདེ་བ་སྦྱེད་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཁོར་བའི་བདེ་བ་སྦྱེད་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་།
ཟུང་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་སྦྱེད་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་
དོན་དང་། དོགས་པ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་
བྱང་པར་ཅན་དངོས་སུ་སྦྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་བྱང་
པར་ཅན་སྦྱེད་དོན་ཏུ་ལམ་ལ་ལྷག་པར་བརྩོན་པར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་
ལ་གཉིས། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྦྱིན་པའི་པར་སྦྱིན་བཤད་པ་དང་།
འཛིག་རྟེན་པའི་སྦྱིན་པའི་པར་སྦྱིན་བཤད་པའོ། །སེམས་སྦྱེད་པ་དང་པོའི་
བསྐྱེད་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པའི་བཟུས་དོན།

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་བསྐྱབ་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་དོ་བོ་དང་འབྲས་བུའི་སྒོ་
ནས་སྤྱེ་བའི་ས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་དོ་བོའི་སྒོ་ནས་
སྤྱེ་བའི་ས་བཤད་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་སྤྱེ་བའི་
ས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བྱུང་
པར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་ས་བཤད་པ་དང་། ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བྱུང་
པར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་ས་བཤད་པ་དང་། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་
བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་ས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་
གཞུང་དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱུང་ཆོས་སའི་ཡོན་
ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཛུགས་
བཟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་འདིར་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་བྱེན་གྱི་དབྱེ་བ་སྦྱར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་འདིར་མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དོན་ས་འདིའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་
པ་དང་། ཞར་བྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྦྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། བཅས་རང་གི་ལྟངས་ས་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པར་
བསྟན་པ་དང་། སྒྲོས་པའི་མཚན་མས་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པར་

བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནང་གི་རྒྱུད་དག་པར་
བྱས་པའི་ཚུལ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཕྱིའི་རྟེན་མངོས་པར་བྱས་པའི་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཆལ་ཚུལ་གྱི་དེ་མས་ཀྱན་ཏུ་དག་པར་བསྟན་པ་
དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། དག་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་སྐབ་པར་བསྟན་
པ་དང་། དེ་ལ་དོགས་པ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚུལ་ཁྲིམས་མ་
བསྐྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་
ཡོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱ་མཚན་
ཏུ་བྱས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏམ་མཛད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚུལ་
ཁྲིམས་མེད་ན་ཡོངས་སྟོང་རྒྱུན་རིང་དུ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་དང་། ཚུལ་
ཁྲིམས་མེད་ན་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལུན་རིང་དུ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་ན་སྦྱིན་འབྲས་ཡོད་ཀྱང་རྟེན་འགྲོར་སྦྱིན་པ་
དང་། དེས་ན་སྦྱིན་འབྲས་ལ་ལུན་རིང་དུ་སྟོང་པ་མི་འབྱུང་བའོ། །གཉིས་
པ་ལ་གཉིས། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་བར་མ་ཆད་དུ་འཕྲོ་བ་པར་བསྟན་
པ་དང་། དེས་ན་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་གཉིས་ཀ་འབྲེན་རྒྱས་སུ་བསྟན་
པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་བྱེན་
བཤད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་བྱེན་བཤད་
པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པའི་བསྟུས་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སེམས་བརྩེད་གསུམ་པའི་བཟུས་དོན།

གཉིས་པ་ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བྱད་པར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་ས་
བཤད་པ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་དོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོན་ས་
མཛུགས་བཟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱད་གཞི་སའི་ངེས་ཆོག་བཤད་པ་
དང་། བྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། དངོས་དོན་
ས་འདིར་འབྱུང་བའི་ཕུལ་བྱང་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། འཕྲོས་དོན་པར་
ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་ཀྱི་བྱད་ཆོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་འདིར་
བཅོད་པ་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་། ས་འདིར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་
འབྱུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དོན་ས་འདིའི་བཅོད་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། ཞར་བྱང་བཅོད་པ་སྤྱིའི་དབང་དུ་
བྱས་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིང་རྗེའི་དབང་གིས་བཅོད་པ་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་གིས་བཅོད་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཅོད་པ་བསྟེན་མ་བསྟེན་ཀྱི་སྒྲོན་ཡོན་སྤྱིར་
བཤད་པ་དང་། བཅོད་པའི་པར་ཕྱིན་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། བཅོད་པ་བསྟེན་མ་བསྟེན་ཀྱི་སྒྲོན་ཡོན་བཤད་པ་དང་། དེས་ན་
སྒྲོན་ཡོན་ཀྱི་བྱད་པར་བསམས་ཏེ་སྒྲུང་དོར་རིགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། བཅོད་པ་མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་དེ་ཁོ་བ་དོར་

བྱར་བསྟན་པ་དང་། བཟོད་པ་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་དེ་བཟོད་པ་སྦང་
བྱར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དུལ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་ཁྲོས་པའི་ཉེས་
དམིགས་བཤད་དེ་ཁོ་བ་དོར་བྱར་བསྟན་པ་དང་། སྤྱིར་ཁོང་ཁོ་སྤྱེས་པའི་
ཉེས་དམིགས་བཤད་དེ་དོར་བྱར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞོད་
བྱེད་དང་པན་བྱེད་ལ་ཁྲོས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་།
དོན་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞོད་བྱེད་དག་ལ་ཁོ་བ་དོར་
བྱ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། པན་བྱེད་བྱང་སེམས་ལ་ཁོ་བ་དོར་བྱ་ཡིན་པའི་
སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། འདི་སྤྱིར་དགོས་པ་མེད་ཅིང་སྤྱུག་བསྟུལ་སྦྱེད་པས་
དོར་བྱར་བསྟན་པ་དང་། སྤྱུག་བསྟུལ་ཟད་བྱེད་སྤྱུག་བསྟུལ་གྱི་རྒྱར་འགྱུར་
ཞིང་འདི་སྤྱིར་སྤྱུག་བསྟུལ་སྦྱེད་པས་དོར་བྱར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། ཆེ་འདིར་དགོས་པ་མེད་པས་དོར་བྱར་བསྟན་པ་དང་། བྱི་མར་སྤྱུག་
བསྟུལ་སྦྱེད་པས་དོར་བྱར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱུག་བསྟུལ་
ཟད་བྱེད་ཡིན་པས་གཞོད་བྱེད་ལ་ཁོ་བ་དོར་བྱར་བསྟན་པ་དང་། སྤྱུག་
བསྟུལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པས་གཞོད་བྱེད་ལ་ཁོ་བ་དོར་བྱར་བསྟན་པའོ། །ཡང་
ན་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཛིག་རྟེན་པའི་བཟོད་པའི་
པར་"ཕྱིན"^༡བཤད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བཟོད་པའི་པར་

^༡ མ་གྱི། བྱེད་ཏེན། ཕྱིན * ཕྱིན

ཕྱིན་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ས་འདིར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་འབྱུང་
བར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་ལ་པན་འདོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་
བར་བསྟན་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ལ་པན་འདོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་
དང་། སངས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་
པར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གང་
གིས་སྐྱབ་པར་བྱ་བའི་རྟེན་གྱི་བྱུང་པར་བཤད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སྐྱབ་
པའི་རྒྱ་འབྲས་གྱི་རིགས་གྱི་བྱུང་པར་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སངས་
རྒྱས་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རྒྱའི་རིགས་གྱི་བྱུང་པར་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བྱ་སངས་
རྒྱས་གྱི་སྐྱའི་རིགས་གང་འབྱུབ་པའི་བྱུང་པར་བཤད་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་
པ་གསུམ་པའི་བསྐྱས་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པའི་བསྐྱས་དོན།

གསུམ་པ་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་
ས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་
གྱི་བསྐྱབ་པ་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་ས་བཤད་པ་དང་། བདེན་བཞི་སྤ་
རགས་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་ས་
བཤད་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་

པ་བྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་
གྱི་གཞུང་དང་། རབ་བྱེད་གྱི་མིང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སའི་ཡོན་ཏན་
དང་ངེས་ཆིག་བཤད་པ་དང་། སྤངས་པའི་བྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། སའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། སའི་ངེས་ཆིག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། བཙོན་འགྲུས་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། ས་འདི་བཙོན་འགྲུས་
ལྷག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པར་
བསྟན་པ་དང་། རྟེན་བྱེད་ཆོག་གས་གཉིས་གྱི་རྟེན་བྱེད་པར་བསྟན་པའོ། །སེམས་
སྐྱེད་པ་བཞི་པའི་བསྟུས་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སེམས་བསྐྱེད་ལྡེ་པའི་བསྟུས་དོན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་གྱི་གཞུང་དང་། རབ་བྱེད་གྱི་མིང་
ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱད་གཞི་སའི་ངེས་ཆིག་བཤད་པ་དང་། བྱད་ཆོས་
སའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ས་འདིར་བསམ་གཏན་ལྷག་
པར་བསྟན་པ་དང་། ས་འདིར་ཤེས་རབ་བྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་བསྟན་
པའོ། །སེམས་སྐྱེད་པ་ལྡེ་པའི་བསྟུས་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སེམས་བསྐྱེད་རྒྱག་པའི་བསྟུས་དོན།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་གྱི་གཞུང་། རབ་བྱེད་གྱི་མིང་ངོ་། །དང་

བོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 སའི་ངེས་ཆིག་དང་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་པར་
 ཕྱིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཤེར་ཕྱིན་ལ་མཐུག་པའི་ཆེད་
 ཏུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ཡུལ་
 གྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཡུལ་གང་ལ་ཚུལ་རྗེ་
 ལྟར་འཆད་པ་དང་། བཤད་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུང་དོན་རྗེ་བཞིན་ཏུ་ངེས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
 ཏེ་འཆད་པ་དང་། སྟོད་ལྡན་ལ་འཆད་པར་རིགས་པས་འཆད་པའོ། །འདི་ལ་
 གཉིས། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟགས་ལས་སྟོད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ངོས་བཟུང་བ་དང་།
 གང་ཟག་དེ་ལ་བཤད་པར་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་འཆད་པའོ། །འདི་ལ་
 གཉིས། སྟོད་ལྡན་ལ་བཤད་པར་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆན་བསྟན་པ་དང་། དེས་
 བ་སྟོད་ལྡན་ལ་ཉན་པར་བསྟུལ་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་
 བྱ་མེད་ཅིང་དགོས་པ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་བཤད་པར་རིགས་པ་དང་།
 དགག་བྱ་མེད་ཅིང་དགོས་པ་ཡོད་ཚུལ་སྟུབ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། མདོར་
 བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཆེ་རབས་གཞན་ཏུ་
 ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ལ་སྟོབ་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་
 བསྟུབ་པས་འཕགས་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས། ཆེ་རབས་གཞན་ཏུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལ་སྟེར་སྟོབ་

པ་དང་། གྲེ་བྲག་དུ་ལྷ་བ་ཁྲད་པར་ཅན་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལ་སློབ་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། ཆེ་རབས་གཞན་དུ་ལམ་གསར་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལ་སློབ་པ་
དང་། ཐོབ་ཐེན་གྱི་ལམ་རྒྱན་ལྷན་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལ་སློབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། རང་གི་རྒྱུན་སྤྱན་ཆོག་གས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལ་སློབ་པ་དང་། གཞན་གྱི་
རྒྱུན་སྤྱན་ཆོག་གས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལ་སློབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷན་ཅིག་
གྲེད་རྒྱུན་ཁྲད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱ་ལ་སློབ་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཁྲད་པར་ཅན་
གྱི་རྒྱ་ལ་སློབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུས་རྣམ་དག་གི་རྒྱ་ལ་སློབ་པ་
དང་། འཆོ་བ་རྣམ་དག་གི་རྒྱ་ལ་སློབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཉེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་ཚུལ་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་
དང་། དེས་བྱུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་གྱི་རབ་དབྱེ་བ་ཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
ཆོས་གྱི་གནས་ཚུལ་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་དང་། གང་ཟག་གི་གནས་ཚུལ་
རིགས་པས་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོས་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་བསྟན་
བཅོས་སུ་རིགས་པས་དབྱུད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་སུ་
རིགས་པས་དབྱུད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པའི་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། བཏགས་པ་ཙམ་
གྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། དེ་
ལྷང་བཀག་པ་ལ་ཚིད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་
དགག་པ་དང་། བཀག་པས་བྱུབ་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་སམ། ཡང་ན། འོགས་

ཆོས་སྐྱབ་པ་དང་། ཉགས་དགོད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐའ་
བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ་དང་། དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་
བཤད་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། ཉག་པར་སྐྱ་བའི་སྐྱེ་བ་འདོད་ཚུལ་དགག་པ་དང་། ཆད་
པར་སྐྱ་བའི་སྐྱེ་བ་འདོད་ཚུལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་གཞན་
རེ་རེ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་དགག་”^༡དང་། སྟོབ་
དཔོན་ཀྱི་རིགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གངས་ཅན་
ཀྱི་འདོད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་དང་། བདག་སྐྱེ་སྐྱིར་དགག་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། རོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་
བུ་རོ་བོ་གཅིག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁས་སྒྲངས་དང་འགལ་
བས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བས་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས།
སྤར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་། སྤར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ནོ། །

འདི་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། སྟོན་སྟོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་

༡ མ་བྱི་༡༩༦༤་༡༡ན། *པ་ཆད་སྐྱུལ།

ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྒྱ་ལག་པ་མི་སྲིད་
པར་ཐལ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལོག་པར་ཐལ་
བ་དང་། དུལ་ཅན་ལ་སྤང་ཚུལ་ལོག་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
དག་ག་པ་དངོས་དང་། རྒྱུན་སྲོང་དག་ག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སློབ་
དཔོན་གྱི་རིགས་པ་དངོས་སུ་དགོད་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་ཁ་འཕང་
བའོ། །གཉིས་པ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་དག་ག་པ་ལ་གཉིས། གཞན་སྐྱེ་འདོད་
པའི་སྲོགས་སྦྱིར་དག་ག་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་
དག་ག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་སྐྱེ་སྤྲུལ་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་།
དེ་དག་ག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་གཞན་སྐྱེ་དག་ག་པ་
དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པས་བྱུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་
ཀྱི་དོན་དང་། ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་སྐྱེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
དོན་ཡིན་པ་དག་ག་པ་དང་། གཞན་སྐྱེ་ཀུན་རྗོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པ་དག་ག་
པའོ། །ཞེས་སམ། ཡང་ན། དོན་དམ་པའི་ཆད་མའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པ་དག་ག་
པ་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པ་དག་ག་པའོ། །ཞེས་སོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་དང་སྐྱེ་བའི་གཞི་མ་ཐུན་བཀག་པའི་
སློན་པ་གཞན་སྐྱེ་དག་ག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་བཀག་པའི་སློ་
ནས་གཞན་སྐྱེ་དག་ག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པའི་
རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དག་ག་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱར་

པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་གྱི་དོན་དང་། འདིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པའི་
 ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱ་འབྲས་བྱ་ལ་སྟོས་པའི་དུས་མ་
 དབྱེད་པར་སྦྱིར་དགག་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་བྱ་ལ་སྟོས་པའི་དུས་སོ་སོར་བྱེ་
 རྟེན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་ཡོད་ཀྱང་གཞན་སྦྱེ་མི་འཐད་པ་
 དང་། གཞན་མེད་པས་གཞན་སྦྱེ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲས་
 བྱ་སྦྱེ་བའི་འགལ་རྒྱུན་སྟོབས་ལྡན་གནས་ཀྱང་སྦྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། འབྲས་
 བྱ་སྦྱེ་བའི་མ་སྤྱན་རྒྱུན་གཏན་མེད་ཀྱང་སྦྱེ་བར་ཐལ་བའོ། །ཡང་ན། སྦྱིར་
 རྒྱ་འབྲས་འཆོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། བྱེད་པར་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་འཆོལ་
 བར་ཐལ་བའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། སྦྱོན་སྦྱོང་དགག་པའོ། །འདི་ལ་
 གཉིས། སྦྱོན་སྦྱོང་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤ་
 བྱེ་བ་ལ་གཞན་མེད་པས་གཞན་སྦྱེ་མེད་པ་དང་། དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་
 སྦྱེ་ཡོད་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་།
 སྦྱོན་སྦྱོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་མེད་པར་སྦྱབ་པ་
 དང་། དེས་ན་གཞན་སྦྱེ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱ་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་པའི་དཔེ་དོན་སྦྱར་ཏེ་སྦྱོན་སྦྱོང་གི་ལན་དགོད་པ་
 དང་། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་པའི་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པས་སྦྱོན་
 སྦྱོང་མི་ལུས་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་པ་རིགས་པས་
དགག། བྱ་བ་དུས་གཅིག་པ་ཁས་སྦྱངས་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དུས་མི་གཅིག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགོད། དེས་ན་
དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པའོ། །གཞུང་གི་མའི་དོན་ཆོད་འདིར་ས་ལུ་ལྟུང་པའི་
མདོ་དང་འགལ་སྔོང་སྐྱར་ཡོད་པས་སྐབས་དང་མདོའི་ཆོག་ཟེན་གཉིས་ཀ་
བལྟས་ན་གཞུང་གི་མའི་འགལ་སྔོང་དུ་སྐྱོར་བ་བདེ་བར་མངོན་ནོ། །གཉིས་
པ་དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་
དུས་སུ་ཡོད་ན་སྐྱེ་བ་འགལ་བ་དང་། རྒྱ་དུས་སུ་མེད་ན་གཞན་འགལ་
བའོ། །གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པའི་ཅོད་སྤང་ལ་གཉིས། ཅོད་པ་
དགོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁུབ་པ་སྐྱབ་པ་དང་། ཐལ་བ་
དགོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཛིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཆད་མས་
གཞན་སྐྱེ་གྲུབ་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པར་བསྟན་པ་དང་། འཛིག་
རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གཞན་སྐྱེ་མ་གྲུབ་པས་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མི་
གཞོད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་
བཀག་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་མི་གཞོད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་གཞོད་པ་
གང་ལ་བབས་པའི་ཡུལ་བསྟན་ཏེ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཛིག་རྟེན་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་

དགག་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འདྲི་བ་ཉེན་ཆད་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞི་དེ་བྱེད་
བསྟན་ཏེ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་གཉིས་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་
ངེས་པར་བསྟན་ཏེ་ལན་བཤད་པ་དང་། བདེན་སྐྱེ་སྐྱོ་གང་ལ་སྤང་མི་སྤང་
གི་བྱེད་པར་བྱེ་ནས་ལན་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་གཉིས་སྐྱི་
དང་བྱེད་པར་བྱི་དབྱེ་བ་བཤད་དེ་དཔེ་དོན་སྐྱབ་པ་དང་། དཔེ་དོན་དངོས་
སྐྱ་སྐྱར་ཏེ་ལན་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་གཉིས་སྐྱི་འི་དབྱེ་བ་
བཤད་དེ་དོན་སྐྱབ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་དེ་དཔེ་སྐྱབ་
པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོས་ཀུན་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་
བྱེད་དགོད་པ་དང་། དེའི་བྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འདྲི་བ་
ཉེན་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་ལོག་གི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་བཤད་དང་། དེས་ན་ལོག་
ཤེས་ཀྱིས་ལོག་པ་དམིགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་མ་བྱུབ་པ་ལོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། འདྲི་བ་ཉེན་ལ་ལྟོས་པའི་ཤེས་པའི་ཡང་ལོག་བཤད་པ་དང་།
འདྲི་བ་ཉེན་ལ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཡང་ལོག་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
སྐྱབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། བྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་
རྫོབ་བདེན་པའི་སྐྱ་དོན་གསུངས་ཚུལ་བཤད་དེ་བདེན་པ་འབྱུང་ངོ་ཅམ་དུ་
ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་སྤང་བྱུགས་གསུངས་ཚུལ་
བཤད་དེ་བདེན་པ་མ་འབྱུང་བའི་ངོར་མེད་པར་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། བདེན་བྱུབ་བདེན་འདྲིན་གྱི་ཞེན་ངོར་བསྟན་ཏེ་སྐྱ་དོན་བཤད་པ་

དངོས་དང་། བདེན་གྲུབ་བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་སྤང་ངོ་ཙམ་དུ་བསྐྱེད་ཏེ་
དོགས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མ་རིག་པ་ལ་ཀུན་སྒྲིང་ཞེས་བརྗོད་
པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཀུན་རྗོབ་དེའི་ངོར་བདེན་པས་ཀུན་རྗོབ་བདེན་པ་
ཞེས་བརྗོད་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཛིག་རྟེན་ཆད་མ་ཡིན་པ་ལ་
གཞོད་བྱེད་བསྐྱེད་ཏེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཛིག་རྟེན་གྱིས་
འཇལ་བ་དགག་པ་དང་། དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་
མི་གཞོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཤེས་པའི་འཇལ་བྱེད་དགོས་མེད་དུ་
འགྱུར་བས་དགག་པ་དང་། མི་ཤེས་པའི་འཇལ་བྱེད་མི་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་དགོས་མེད་དུ་
ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། འཕགས་ལམ་འཆོལ་བ་དགོས་མེད་དུ་ཐལ་བས་
དགག་པའོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་སྐྱོན་སྐྱེད་གཞན་
སྐྱེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་
གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཉམ་བཞག་སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བར་ཐལ་
བས་དགག་པ་དང་། མཉམ་བཞག་དངོས་པོའི་འཛིག་རྒྱུར་ཐལ་བས་དགག་
པའོ། །གཉིས་པ་གཞན་སྐྱེ་ཀུན་རྗོབ་བདེན་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་འཕམ་དེ་ཐ་
སྐྱད་པའི་ཆད་མའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པར་དགག་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པས་
དབྱེད་གཞོད་དུ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དགག། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་
བ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ཚྱོད་སྤང་གི་

དོན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་རྒྱ་འབྲས་མི་རུང་བའི་ཚྭ་སྤང་དང་། རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་ན་དབང་ཤེས་གྱིས་དམིགས་པ་མི་རུང་བའི་ཚྭ་སྤང་དང་
གཉིས་ཡོད་ལ། འབྲེལ་བར་ལན་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བཏབ་པའོ། །གཉིས་པ་
དེ་ལྟར་བཀག་པས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤང་
སྤྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་
རོ། །འདི་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཚྭ་སྤང་ངོ་། །ཞེས་སམ། ཡང་ན། གཉིས་
པ་དེ་ལྟར་བཀག་པས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤང་
སྤྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤང་མི་བྱས་པའི་ཚྭ་སྤང་ངོ་། །

འདི་ལ་གཉིས། ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་འགག་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལས་
གྱིས་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་ཚུལ་འཐད་པ་དང་། དེ་ལ་ཚྭ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། དོན་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་དཔེ་དང་སྒྱུར་ཏེ་སྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་
པ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་འགག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་རིགས་པ་དང་འགལ་
བ་སྤང་བ་དང་། ཀུན་གཞི་མེད་པ་ལ་ལྷུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། དེས་ན་
ལས་འབྲས་རིགས་ཤེས་གྱིས་བསམ་བྱ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགག་ན་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པ་ཐུག་མེད་ཀྱི་
ཚྭ་སྤང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་འབྲས་བྱ་སོ་སོར་མ་
ངེས་པའི་ཚྭ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་གཞི་སོགས་བཤད་

པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་ནས་ལུང་འགལ་སྤང་བ་དང་། དགོངས་པ་
ཅན་གྱི་ཚུལ་གཞན་བསྟན་ནས་ལུང་འགལ་སྤང་བའོ། །

གཉིས་པ་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བྲག་དྲུག་གཉིས།
ཕྱོགས་ལྔ་མ་དགོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་དྲུག་པའི་
འཇུག་ས་བསྟན་པའི་སློན་ནས་ཡོངས་བྱུང་བ་འད་པ་དང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་
བདགས་གཞི་གཞན་དབང་བ་འད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་།
ཚིང་སྤང་ངོ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། །གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འདོགས་
གཞིར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་གཞན་དབང་བྱུང་པར་གསུམ་ལྔ་ཡིན་
པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། ཚིང་པ་སྤང་བའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། གཞིའི་འཛོག་ཚུལ་ལོག་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་ལམ་
ལོག་པར་ཁྱགས་པས་འབྲས་བྱ་མི་ཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་
དབང་བྱུང་པར་གསུམ་ལྔ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། གཞན་དབང་ཀུན་རྟོག་
གི་འབྲུལ་རྒྱ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རོ་བོ་དང་རྒྱུའི་བྱུང་
པར་བཀག་པའི་སློན་ནས་དགག་པ་དང་། འཇལ་བྱེད་ཀྱི་བྱུང་པར་བཀག་པའི་
སློན་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་ཚུལ་
རྒྱས་པར་བའད་པ་དང་། དེའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་
པལ་པ་ལ་སྤང་བའི་དཔེའི་སློན་ནས་སྐྱབ། རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་སྤང་བའི་དཔེའི་
སློན་ནས་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡང་ན། རོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་

ཚུལ་དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་
ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་རིགས་པས་གཞོད་མེད་དུ་བྱུང་བ་དང་། དོན་
ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་ལུང་གིས་གཞོད་མེད་དུ་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། དོན་ཤེས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་བྱེད་ཡོད་ཚུལ་གྱེ་
བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། དོན་ཤེས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་
ཚུལ་སྦྱིར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རོ་བོའི་བྱད་པར་བཀག་པའི་སྒོ་
ནས་དགག་པ་དང་། རྒྱའི་བྱད་པར་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་དགག་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་མི་ལམ་གྱི་དཔེས་སྐྱབ་པ་
དགག་དང་། དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དཔེས་སྐྱབ་
པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་ལམ་གྱི་དཔེ་དགོད། དེ་དགག་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། མི་ལམ་གྱི་དཔེ་ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་བྱུང་དང་
མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་དང་། མི་ལམ་གྱི་དཔེ་ཡུལ་བཅས་ཀྱི་ཤེས་
པ་རྣམས་པར་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཞེས་སམ།
ཡང་ན་མ་བྱུང་པའི་དཔེས་དོན་སྐྱབ་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་། བྱུང་
པའི་དཔེས་དོན་སྐྱབ་པ་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་
ལམ་དུ་ཚོགས་དུག་ཏུ་སྤང་བའི་ཤེས་པ་བདེན་བྱུང་ཡོད་པ་སྦྱིར་དགག་
པ་དང་། མི་ལམ་དུ་ཡིད་ཤེས་བདེན་བྱུང་ཡོད་པའི་ལན་གྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་ལམ་དུ་ཤེས་པ་བདེན་བྱུང་མེད་པའི་རྒྱ་

མཚན་གྱིས་དགག་པ་དང་། མི་ལམ་དུ་ཤེས་པ་བདེན་བྱུང་ཡོད་པའི་རྒྱ་
མཚན་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོགས་སྒྲ་མ་དང་། དེ་དགག་
པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོང་། དེའི་རྟགས་སྐྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་
ལ་གཉིས། སད་མ་སད་གཉིས་ཀར་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་མཚུངས་པར་
བསྟན་པ་དང་། སད་མ་སད་གཉིས་ཀར་ཡུལ་ཅན་ལ་སྒྲ་ཚུལ་མཚུངས་
པར་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། གཉིད་ནང་གཉིས་སུ་བདེན་པར་སྒྲ་
བར་མཚུངས་པ་དང་། སད་འོ་གཉིས་སུ་གཏན་ནས་མི་སྒྲ་བར་མཚུངས་
པའོ། །གཉིས་པ་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་བར་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་
དཔེས་སྐྱབ་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་དགག། ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་རྟ་ཅང་ཐལ་བས་
དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་སྟོན་སྟོང་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཤེས་པ་བདེན་པ་ལ་རྟ་ཅང་ཐལ་བ་དགོང་པ་དང་།
དེས་ན་ཤེས་པ་བདེན་པར་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོན་སྟོང་གི་
འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། སྐྱབ་བྱེད་དགོང་པ་དང་། རྟགས་སྐྱབ་པའོ། །འདི་ལ་
གཉིས། འབྲས་བྱ་རྣམ་ཤེས་དང་དུས་གཅིག་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་
དགག་པ་དང་། འབྲས་བྱ་རྣམ་ཤེས་དང་དུས་མི་གཅིག་པའི་རྣམ་ཤེས་

ཀྱི་རྒྱས་པ་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བྲེ་
 ཉེ་སྦྱབ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། མ་འོངས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་པ་དགག་
 འདས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་
 དངོས་དང་། སྦྱོན་སྦྱོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད་པ་
 དང་། ཐོག་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྦྱེ་འབྱུང་ལ་
 ལྟོས་ནས་བྱུང་གཞིར་འཛོག་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། མེད་
 པའི་བྱུང་གཞི་མི་སྤྱིད་པར་བསྟན་པ་དང་། ལྟོས་པའི་བདེན་གྲུབ་མི་སྤྱིད་
 པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་འདས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་པ་དགག་པ་ལ་
 གཉིས། གཞན་སྦྱེ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། འདོད་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའོ། །འདི་
 ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སྦྱོན་སྦྱོར་དགག་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། རྒྱན་གཅིག་པའི་ལན་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་
 པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་དཔེ་དང་སྦྱར་ནས་
 བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་གཞན་དབང་གི་རྒྱུའི་བྱུང་པར་དགག་པ་ལ་གཉིས།
 འདོད་པ་བཟོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་སྣང་གི་
 རྒྱུའི་བྱུང་པར་ངོས་བཟུང་ནས་དོན་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། དོན་མེད་ཀྱང་
 ཤེས་པ་ཡོད་ཚུལ་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་
 རྒྱུན་བྱུང་པར་བ་མ་ཡིན་པ་ངོས་བཟུང་ནས་ནང་གི་སྦྱེ་མཆེད་དུ་གྱུར་པའི་
 སྦྱེ་དོན་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། དམིགས་རྒྱུན་བྱུང་པར་བ་ངོས་བཟུང་

ནས་ཕྱི་ལོ་སྤྱི་མཆེད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་
གཉིས། དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱེད། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། མ་ཁྲབ་པའི་ལན་དགག་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། རྒྱས་པའི་རྒྱ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་དམ་བཅའ་ཅ་མ་
དུ་ཟད་པ་དང་། གཉིད་རྒྱས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་
ལ་འགལ་བ་སྤངས་པ་ལ་གཉིས། མི་སྤྱད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་འགལ་
བའི་ཚུལ་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་འདིས་འགལ་བའི་ཚུལ་གཞན་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དུལ་མེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་བདེན་གྲུབ་ལུང་དང་
འགལ་བས་དགག་པ་དང་། དུལ་མེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་བདེན་གྲུབ་རིགས་
པ་དང་འགལ་བས་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཉིང་དེ་འཛིན་མི་སྒྲོམ་པའི་
རྒྱད་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་སྤངས་པའི་
མ་འཁྲལ་བར་ཐལ་བའོ། །གཉིས་པ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་བྱད་པར་བཀག་པའི་
སྒོ་ནས་དགག་པ་ལ་གཉིས། འཇལ་བྱེད་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་དགག་
པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་མེད་ཀྱང་ཡོད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
འཇལ་བྱེད་རང་གཞན་གང་རུང་གིས་འཇལ་བ་དགག་པ་དང་། རང་རིག་
གིས་འཇལ་བའི་ལན་དགག་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། རང་རིག་གིས་འཇལ་བ་ལ་དགག་པ་མདོར་བསྟན་པ་
དང་། ཚུལ་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རང་རིག་ལ་སྐྱབ་

བྱེད་མེད་པས་དེས་འཇལ་བ་དགག་པ་དང་། རང་རིག་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་
 པས་དེས་འཇལ་བར་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་རིག་གི་སྐྱབ་
 བྱེད་ཡོད་པ་དགག་། དེས་ན་རང་རིག་གིས་མི་འཇལ་བར་བསྟན་པ་འོ། །དང་
 པོ་ལ་གཉིས། རང་རིག་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་ཏྲགས་ཡོད་པའི་ལན་དགོད་
 པ་དང་། དེ་དགག་པ་འོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཟློང་བླ་བྱད་པར་བ་མེད་པས་
 འབྲས་ཏྲགས་སུ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཟློང་བླ་བྱད་པར་བ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་
 འབྲས་སུ་མི་རུང་བས་འབྲས་ཏྲགས་སུ་མི་འབྱུང་པ་འོ། །འདི་ལ་གཉིས།
 གཞན་ལྷགས་ལ་བློ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། རང་
 ལྷགས་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ལན་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་བ་
 མེད་ཚུལ་གཞན་རྒྱད་དང་མཚུངས་པས་དགག་པ་དང་། གཞན་རྒྱད་དང་མི་
 མཚུངས་པའི་ལན་དགག་པ་འོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གཞན་དུ་
 མེད་པས་བློ་བ་མི་འགལ་བར་བསྟན་པ་དང་། བློ་བ་མི་ཚུལ་ཐ་སྟོད་
 ཅེས་དུ་བསྟན་པ་འོ། །གཉིས་པ་དེས་ན་ལམ་ལོག་པར་ཞུགས་པས་འབྲས་
 གུ་མི་ཐོབ་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་པས་མངོན་མཐོ་
 མི་སྲིད་པར་བསྟན་པ་དང་། བདེན་གཉིས་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་པས་ཞི་བ་
 མི་སྲིད་པར་བསྟན་པ་འོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྐྱབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། ཏྲགས་
 སྐྱབ་པ་འོ། །གཉིས་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་
 ཚོད་སྤང་དང་། ལུང་དང་འགལ་བའི་ཚོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་

པའི་ཀུན་རྫོབ་ཁས་མི་ལེན་པས་རྟག་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། བཏགས་
པ་ཙམ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཁས་ལེན་པས་ཆད་པའི་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །འདི་ལ་
གཉིས། ལྟོས་བྱུང་གི་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་
འཛོག་ཚུལ་རྣམ་རིག་གི་ཚུལ་ལ་མི་བརྟེན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཕྱི་དོན་
གྱི་ཀུན་རྫོབ་འཛོག་ཚུལ་འགོག་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཕྱི་དོན་གྱི་
ཀུན་རྫོབ་འཛོག་ཚུལ་ཁས་ལེན་པ་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལུང་
དང་འགལ་བའི་རྩྭ་སྤང་ལ་གཉིས། ས་བརྩུ་པའི་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་
དང་། ལང་ག་ཤེགས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། ས་བརྩུ་པའི་ལུང་དོན་བཤད་དེ་རྣམ་རིག་བཀག་པ་ལ་ལུང་འགལ་
མེད་ཚུལ་དང་། རྣམ་རིག་གི་ཚུལ་ལ་ལུང་རིགས་གཞན་གྱིས་གཞོད་ཚུལ་
བཤད་དེ་ལུང་འགལ་མེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུང་དོན་ལ་དགག་
སྐྱབ་གྱི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེས་ན་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་
མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གཞན་གྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་ལ་གཞོད་
སྐྱབ་གྱི་བྱད་པར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་
འཐད་པར་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་བསྟན་
པ་དང་། གཞན་གྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
བདག་སེམས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱད་པར་ལུང་གི་དོན་དུ་བསྟན་པ་

དང་། གཟུགས་སེམས་གཙུག་པོ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལུང་དོན་དུ་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་བརྩུ་བ་ཉིད་ཀྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་དོན་དེ་
ལྟར་བསྟན་པ་དང་། ལང་གཤེགས་ཀྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་དོན་དེ་ལྟར་
བསྟན་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། ས་བརྩུ་བའི་ལུང་དོན་གསལ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་མདོ་
བང་བ་དང་། མདོ་དེས་ལུང་དོན་ངེ་ལྟར་གསལ་བར་བྱས་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་
བ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་སེམས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཁྱད་པར་
སེམས་གཙུག་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱབ་བྱེད་དགོད།
ཁྱབ་པ་སྐྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་རིག་གི་ཚུལ་ལ་ལུང་རིགས་གཞན་གྱིས་
གཞོད་ཚུལ་བཤད་དེ་ལུང་འགལ་མེད་ཚུལ་ལ་གཉིས། ལུང་རིགས་གྱིས་
གཞོད་པས་རྣམ་རིག་གི་ཚུལ་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་རྣམ་
རིག་གི་ཚུལ་དོར་ནས་ཁས་ལྗངས་པར་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
ལུང་རིགས་གྱིས་གཞོད་པའི་ཚུལ་དང་། དེས་ན་རྣམ་རིག་སྐྱབ་པ་འབྲས་བུ་
མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་སེམས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་རིགས་
པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། དོན་སེམས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་
དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚུངས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་མི་
མཚུངས་པར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བ་སྟོད་དུ་ཡོད་
མཉམ་དུ་མཚུངས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། དོན་དམ་དུ་མེད་མཉམ་དུ་མཚུངས་

པའི་སྐྱབ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རོན་དམ་དུ་མེད་མཉམ་དུ་མཚུངས་
པའི་ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། བ་སྟན་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་མཚུངས་པའི་ལུང་གི་
སྐྱབ་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་རྒྱར་གཤེགས་པ་སོགས་ཀྱི་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་
གཉིས། ལང་གཤེགས་ལས་སེམས་ཅམ་དུ་བཤད་པའི་དགོངས་པ་བཤད་
དེ་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་། ལང་གཤེགས་ལས་སེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་
པ་བྱང་དོན་དུ་སྐྱབ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། བྱང་དོན་དུ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བྱུབ་
པར་བསྟན་པ་དང་། བྱང་དོན་དུ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བྱུབ་ཚུལ་ལོ། །

འདི་ལ་གཉིས། ལུང་འདི་དང་ལུང་གཞན་བྱང་དོན་དུ་ལུང་འདིས་སྐྱབ་
པ་དང་། ལུང་འདི་དང་ལུང་གཞན་བྱང་དོན་དུ་རིགས་པས་སྐྱབ་པའོ། །འདི་
ལ་གཉིས། ལུང་འདི་བྱང་དོན་དུ་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་དང་། རིགས་པ་དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ངེས་ཕྱེ་སྟེ་ལུང་གཞན་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། དུལ་ཅན་བྱང་དོན་དུ་རྟོགས་ཆེད་དུ་དུལ་མེད་པར་བསྟན་པ་
དང་། དེས་ན་གདུལ་བྱ་སྟོང་ཉིད་ལ་འཁྲིད་བྱེད་དུ་བྱེད་ཅོན་མེད་པར་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་དང་པོར་བྱེད་ཅོན་འགོག་
པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་གཉིས་ཀ་ལས་
སྟེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། བཤད་ཟིན་གྱི་རིགས་པས་དགག་པ་དང་། མ་
བཤད་པའི་རིགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་

པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པར་བརྟན་པ་དང་། བདེན་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་ནས་
འགོག་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཆད་པར་སྐྱ་བའི་སྐྱེ་བ་འདོད་ཚུལ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རོ་
བོ་ཉིད་རྒྱར་སྐྱ་བ་དགག་པ་དང་། འབྱུང་བ་རྒྱར་སྐྱ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། རྒྱ་མེད་དང་སྐྱེ་བའི་གཞི་མ་ཐུན་དགག་པ་དང་། རྒྱ་མེད་འདི་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དུལ་དུས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་རིགས་
པས་དགག་པ་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་འགལ་བས་དགག་
པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། པ་རོལ་མེད་པར་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་
བ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཏུ་ལྟ་བུ་ཅན་ཏུ་སྐྱབ་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། སྐྱབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། དཔེ་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བའོ། །འདི་
ལ་གཉིས། འབྱུང་བ་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་དུ་གསར་དུ་སྐྱབ་མི་དགོས་པར་
བརྟན་པ་དང་། དེའི་རྟགས་སྐྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཚོད་
བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་རང་བཞིན་གསལ་བར་སྤང་
བ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པར་གསལ་བར་སྤང་བ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་གནས་ལུགས་ལས་ལོག་པར་མཐོང་བར་བརྟན་པ་
དང་། སྐྱབ་བྱེད་ལོག་པའི་མཐོང་རྒྱར་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །འདི་ལ་གཉིས།
དཔེ་བཤད་པ་དང་། རོན་ལ་སྐྱར་ཏེ་སྐྱབ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རོན་ལ་སྐྱར་

བ་དང་། དེའི་རྟགས་སྐྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དགོང་། དེ་
དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྤྱིར་དངོས་སྤྱོད་པར་མི་རིགས། བྱང་
པར་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པར་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་
པར་མེད་ན་སྤང་བ་འགལ་བའི་རྩོད་པ་མི་འཐད། ཐ་སྙད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་
པས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བའི་རྩོད་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
རྩོད་ན་གཞན་ལ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་མ་པས་འདོད་ལེན་ཐེབས་པས་རྩོད་པར་
མི་རིགས་པ་དང་། དབྱེ་མ་པས་བྱུང་མེད་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པས་རྩོད་པར་
མི་རིགས་པོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གཞན་ལ་རྩོད་པར་རིགས་པ་
དང་། དངོས་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་རྩོད་པར་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་
ཤད་ཀྱི་བདེན་ཞེན་ཅན་ལ་དང་པོར་རྩོད་རིགས་པ་དང་། བྱིས་པ་བདེན་
ཞེན་ཅན་ལ་བྱི་ནས་རྩོད་རིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་མ་གྲུབ་
ཀྱི་ལན་གྱིས་དགག་པ་དང་ལན་དེ་འཐད་ཚུལ་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །གཉིས་
པ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། སྤྱོད་པ་བཏེན་ནས་
བཏགས་པ་ཅམ་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པའི་ཡོན་ཏན་
བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། བཏགས་པ་ཅམ་དུ་རྟོགས་པས་ལྟ་བུ་ལྟོག་
པར་སྐྱབ་པ་དང་། དེའི་བྱུང་པ་སྐྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་རིགས་པས་
དབྱེད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཆེད་
དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྩོད་བྱིར་མ་ཡིན་པར་

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གྲོལ་བ་
ཐོབ་ཕྱིར་དུ་དགག་སྐྱབ་བྱས་པའི་ཤེས་བྱེད་བསྟན་པ་དང་། ཚེད་པ་སྐྱར་
ལེན་གྱི་ཆེད་དུ་དགག་སྐྱབ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། སྐྱབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། ལྷབ་པ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། སྐྱབ་བྱེད་དངོས་དང་། དམ་བཅའ་ལ་ཚེད་པ་སྐྱར་པའོ། །གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་
པའི་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། རིགས་པ་དེ་ཆོས་བདག་འགོག་
པ་ལའང་སྐྱར་ཏེ་དགག་པའོ། །ཐར་འདོད་ཀྱི་ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་
འགོག་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། གང་ཟག་ངོས་བཟུང་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་དགག་དགོས་
པར་བསྟན་པ་དང་། གང་ཟག་དེ་རི་ལྟར་ངོས་འཛིན་པའི་ཚུལ་ལོ། །འདི་ལ་
གཉིས། བདག་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་གྲུབ་ཚུལ་གྱི་དཔེ་དང་སྐྱར་ཏེ་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་དང་། བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུང་ཚུལ་གཏི་ཐུག་གི་ཞེན་ལྷལ་
དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་གྲུབ་ཚུལ་
གྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། བདག་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་གྲུབ་ཚུལ་གིང་རྟེན་དཔེ་
དང་སྐྱར་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་དབྱུད་ན་མི་སྲིད་པའི་བསྟན་པ་
དང་། མ་དབྱུད་པར་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་
བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱེད། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་སྐྱར་གཅིག་དང་

ཐ་དད་གང་རྒྱུ་དུ་བཟོད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་བདག་སྤྱིར་དགག་
པ་དང་། བདག་ཕྱང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རྒྱུ་དུ་བཟོད་དུ་མེད་པར་
འདོད་པའི་བདག་སྤྱི་ཐུག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་
མཐའ་བདུན་གང་རྒྱུ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། དེ་ལྟར་འདོད་
པའི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་ཚུལ་བཞིར་བསྐྱེད་ནས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ལྟ་ངན་དུ་བསྐྱེད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གཞན་གྱི་སྤྱེ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་འདོད་
ཚུལ་སོ་སོར་དགག་པ་དང་། རྟེན་དང་ལྡན་པའི་སྤྱོད་ནས་གཅིག་དང་ཐ་དད་
ཀྱི་གྲུབ་ཚུལ་སྤྱིར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་ཕྱང་དོན་གཞན་
དུ་འདོད་པའི་གཞན་སྤྱེ་དགག་པ་དང་། ཕྱང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་འདོད་པའི་
རང་སྤྱེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བཟོད་པ་དང་། དེ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་བཟོད་པ་དང་། ལྷ་སྤྱེགས་
གཞན་གྱི་འདོད་པ་བཟོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་
པ་དང་། དོན་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྤྱེས་ཀྱི་དམིགས་
ཡུལ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྤྱེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པར་
དགག་པའོ། །ཡང་ན་གང་ཟག་རྗེས་ཡོད་འཛིག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་གང་ཟག་འཛིག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་
དགག་པའོ། །ཞེས་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁས་སྐྱངས་དང་འགལ་བས་
དགག་ །རིགས་པ་དང་འགལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཛིག་

ལྷའི་དམིགས་པར་བྱུང་པའི་བདག་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་ངོ་བོ་དགག་པ་དང་། བྱང་
 པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ནར་བྱུབ་པ་དགག་པ་དང་། ཐ་
 ལྷད་དུ་བྱུབ་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་རྣམས་སྤྱོད་པ་
 དགག་། དེ་ཁོ་ནར་ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་ལུལ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །གཉིས་
 པ་ལ་གཉིས། སྐྱབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། ཏྲགས་མ་བྱུབ་པའི་ལན་དགག་
 པའོ། །གཉིས་པ་ལྷང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་འདོད་པའི་རང་སྤེ་དགག་པ་ལ་
 གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷང་པོ་
 བདག་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་སྤྱིར་བརྗོད་པ་དང་། ལྷང་པོ་བདག་ཡིན་པའི་སྐྱབ་
 བྱེད་སོ་སོར་བརྗོད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ལྷང་པོ་ལྷ་སོ་སོ་བ་བདག་ཡིན་
 པའི་སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་བདག་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད་
 པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་འཛིག་ལྷའི་དམིགས་རྣམས་ཀྱི་འདོད་
 ཚུལ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་། འཐད་ན་སྤང་བྱེད་གཉིན་པོའི་དམིགས་
 རྣམས་འདོད་ཚུལ་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་
 རྒྱས་པར་བཞུགས་པ་དང་། ཤེས་བྱེད་ལྷང་དང་སྐྱར་ཉེ་དོན་བསྐྱེད། དང་པོ་
 ལ་གཉིས། ལྷང་པོ་སོ་སོ་བ་བདག་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། དེ་ལ་ལྷང་འགལ་
 སྤངས་སྤྱེ་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞིའི་
 འཛིག་ཚུལ་སྤྱོད་སྐྱར་ཅན་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། ལམ་གྱི་འཛིག་ཚུལ་
 སྐྱར་འདེབས་ཅན་དུ་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་དང་

བདག་འཛིན་གྱི་གནས་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཕྱང་རིགས་དང་འགལ་བས་དགག་
པ་དང་། བདག་གི་གནས་ཚུལ་ངེས་པའི་ལན་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་
འགལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་
བསྐྱེད་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞིའི་འཛིན་ཚུལ་སྟོན་འདོགས་ཅན་དུ་ཐལ་བས་
དགག་པ་དང་། གཞིའི་འཛིན་ཚུལ་སྐྱར་འདེབས་ཅན་དུ་ཐལ་བས་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་དང་ཕྱང་པོའི་རྣམ་གཞག་འཛོལ་བར་ཐལ་
བས་དགག་པ་དང་། བདག་དང་བདག་འཛིན་གྱི་རྣམ་གཞག་འཛོལ་བར་
ཐལ་བས་དགག་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། བདག་བཏགས་ཡོད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བས་
དགག་པ་དང་། བདག་འཛིན་སྤང་བྱར་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། འགལ་
བས་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྷག་མེད་གྱི་འཛིན་ཚུལ་མཐར་
ལྷར་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། རྟོང་བྱ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱན་ཆད་དུ་ཐལ་
བས་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། རྟོན་སྟོང་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱེ་བ་བྱ་བ་མི་སྟོན་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་
དང་། ལས་གྱི་འབྲས་བུ་སྟོང་བ་མི་སྟོན་པར་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །འདི་ལ་
གཉིས། ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་ཟེས་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། ལས་མ་བྱས་
པ་དང་འཕྲད་པར་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟོན་སྟོང་
དགོད་པ་དང་། བཤད་ཟིན་གྱི་རིགས་པས་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་མ་གྱི་

འདྲི་ལ་གཉིས། དགག་པ་
དངོས་དང་། སྐྱོན་སྤྱོད་དགག་པ་ལོ། །འདྲི་ལ་གཉིས། དགག་ཆུ་དང་བཞག་
ཆུ་འེ་བདག་གི་བྱུང་པར་བསྟན་པ་འེ་སྐྱོན་སྤྱོད་དགོད་པ་དང་། དེ་
དགག་པ་ལོ། །འདྲི་ལ་གཉིས། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་བདག་བཏགས་དོན་
ཁས་ལེན་པ་དང་འགལ་བ་དང་། ལམ་སྐོམ་ཀྱང་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་མི་རུས་
པར་ཐལ་བ་ལོ། །འདྲི་ལ་གཉིས། སྤྱོད་བྱེད་མེད་པས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་མི་
རུས་པར་ཐལ་བ་དང་། སྤྱེད་བྱེད་ཡོད་པས་ཉོན་མོངས་འཕེལ་བར་ཐལ་
བ་ལོ། །གཉིས་པ་ལུང་འགལ་སྤངས་ཏེ་ཆོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་དགག་པ་
ལ་གཉིས། ལུང་འགལ་གྱི་ཅོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་ལོ། །འདྲི་ལ་
གཉིས། རང་ལུགས་ཀྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་ལུགས་
ཀྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་དགག་པ་ལོ། །འདྲི་ལ་གཉིས། ལུང་དེས་ལུང་པོ་
བདག་ཏུ་མི་སྟོན་པ་འེ་སྐྱབ་བྱེད་དང་། ལུང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་ཀྱང་སོ་སོ་བ་
བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུང་གཞན་ལས་ལུང་
པོ་བདག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པས་བྱུབ་པ་དང་། བསྟན་ཚུལ་ལུང་དང་སྐྱར་
ཏེ་བྱུབ་དོན་བསྟན་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆོགས་པ་བདག་ཏུ་ཐལ་བ་
དགོད་པ་དང་། འདོད་ན་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ་ལོ། །འདྲི་ལ་གཉིས། ཆོགས་
པ་བདག་ཡིན་པ་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་དགག་པ་དང་། ཆོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་
སྐྱིར་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོགས་ཅམ་བདག་ཡིན་པར་དགག་

བ་དང་། ཚོགས་དབྱིབས་བྱང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཚོགས་པ་བདག་
ཡིན་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་པན་གནོད་བྱེད་པར་
བཤད་པས་འགལ་བས་དགག་པ་དང་། ཤིང་རྩ་དང་མཚུངས་པར་བཤད་
པ་དང་འགལ་བས་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཡན་ལག་ཚོགས་ཅམ་
ཤིང་རྩར་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་
བས་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བས་དགག་
པ་དང་། བྱེད་པོ་མེད་པའི་སྒྲིམ་སྒྲོང་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ཚོགས་པ་ལ་
བཏགས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་ཏེ་དོན་བསྐྱུ་བ་ལ་གཉིས། སྤང་པོ་
བདག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་འདིག་ལྟ་སྟན་སྦྱེས་ཀྱི་དམིགས་
ལུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་འཐད་ན་སྒྲོང་བྱེད་གཉིན་པོའི་
དམིགས་རྣམ་འདོད་ཚུལ་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་མེད་
དུ་འགྱུར་ཚུལ་གྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གྱི་དཔེ་
བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་རྟེན་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་གྲུབ་
ཚུལ་སྦྱིར་དགག་པ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གྲུབ་པ་
དགག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ལྡན་པར་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། བྱོགས་ཚོས་སྦྱབ། རྟགས་དགོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྡན་
དོན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དགག་པ་དང་། ལྡན་དོན་མེད་པར་སྦྱབ་པའོ། །
འདི་ལ་གཉིས། སྦྱབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྦྱབ་པའོ། །འདི་ལ་

གཉིས། བྱལ་བ་སྐྱབ། བྱལ་ས་ཆོས་སྐྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྐྱུས་ནས་
ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་ཚུལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། འཛིག་
ལྟ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་ཉི་ཤུ་དོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཉིད་མདོ་ལས་མཐོང་
སྤང་གི་ཆ་ཤས་སུ་བསྐྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་བདག་ཕུང་ག་ཅིག་དང་ཐ་དད་ཏུ་
བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་རང་སྤེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་
པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རང་གྲགས་ཀྱི་དཔེ་བཞོད་ནས་
བྱང་ཆོས་དགག་པ་དང་། རང་གྲགས་ཀྱི་དཔེ་བཞོད་ནས་བྱང་གཞི་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གྲགས་ཀྱི་དཔེ་བཞོད་ནས་རྩལ་ཡོད་ཡིན་
པ་དགག་པ་དང་། རང་གྲགས་ཀྱི་དཔེ་བཞོད་ནས་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པར་
སྐྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་བཏགས་ཡོད་ཅེས་ཏུ་གྲུབ་ཚུལ་དཔེ་དང་སྐྱུར་བ་ལ་
གཉིས། བཏགས་ན་མེད་ཚུལ་ཤིང་རྟ་དང་སྐྱུར་བ་དང་། མ་བཏགས་པར་
གྲུབ་ཚུལ་ཤིང་རྟ་དང་སྐྱུར་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་དོན་སྐྱུར་བ་དངོས་
དང་། དཔེ་ཉིད་བཏགས་ན་མེད་པར་སྐྱབ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཆོགས་ཅེས་
ཤིང་རྟ་ཡིན་པར་དགག་པ་དང་། ཆོགས་དབྱེ་བས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤར་བ་ཤད་པའི་རིགས་པས་དགག་པ་དང་། སྤར་
མ་བ་ཤད་པའི་རིགས་པ་ག་ཅིག་གིས་ཆོགས་ཅེས་དང་དབྱེ་བས་ཐུན་མོང་
ཏུ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆོགས་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་སོ་སོ་
དབྱེ་བས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཆོགས་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཆོགས་

པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟོགས་ཆོས་
སྐྱབ་པ་དང་། རྟགས་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐར་དབྱིབས་དང་བྱང་
བར་མེད་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་དགག། སྐར་དབྱིབས་དང་བྱང་བར་
ཡོད་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་
ཀྱི་དོན་དང་། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
དགག་པ་དངོས་དང་། མ་བྱུང་ན་ཁས་སྦྱངས་དང་འགལ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་
གཉིས། ཆོགས་པ་བྱམ་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཆོགས་དབྱིབས་བྱམ་པ་
ཡིན་པ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་ཚུལ་ཤིང་རྟ་དང་སྐར་
བ་ལ་གཉིས། དཔེ་ཉིད་བརྟགས་ཡོད་དུ་བསྟན་པ་དང་། དཔེ་དོན་སྐར་བ་
དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་པའི་འཛོག་ཚུལ་བཤད་
པ་དང་། དེ་ལྟར་འཛོག་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
ཤིང་རྟའི་ཐ་སྙད་འཇུག་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་ཐ་སྙད་གཞན་གྱི་
འཇུག་གཞི་ངོས་བཟུང་བའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་འཛོག་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་
ལ་གཉིས། དབྱང་པའི་འཛོག་ཚུལ་ཀྱན་རྩིབ་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་དང་བཅས་
པས་དགག་དགོས་པ་དང་། མ་དབྱང་པའི་འཛོག་ཚུལ་ཀྱན་རྩིབ་ཉམས་པའི་
ཉེས་པ་མེད་ཅིང་དོན་དམ་རྟེན་པའི་པན་ཡོན་དང་བཅས་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ལ་དོགས་པ་སྤང་བའོ། །ཡན་
ལག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། བྱམ་པ་དཔེ་དང་

སྐྱར་ཏེ་སྐྱབ་པ་ལོ། །གཉིས་པ་དཔེ་དོན་སྐྱར་བ་དངོས་ལ་གཉིས། ཤིང་རྩ་
བཞིན་དུ་བྱད་གཞི་བདག་གི་དོ་ཐོ་བཏགས་ཡོད་དུ་བཞག་པ་དང་། དེ་ལྟར་
བྱབ་པས་དབྱད་ཆོས་རྟག་སོགས་མེད་པའང་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་བྱབ་པ་ལོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། སྐྱར་བྱ་ལན་པ་པོའི་དཔེ་དོན་སྐྱར་བ་དང་། ལས་དང་བྱེད་པ་
པོའི་དཔེ་དོན་སྐྱར་བ་ལོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་
ནས་གྲོལ་བར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། བདག་བཀག་པས་བདག་གི་བ་བདེན་
མེད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་
གྲོལ་བར་བསྟན་པ་ལོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་དེ་གཞན་ལའང་སྐྱར་ཏེ་ཆོས་
ཀྱི་བདག་དགག་པ་ལ་གཉིས། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་པོའི་
བྱབ་ཚུལ་ལ་སྐྱར་བ་དང་། བན་ཚུན་སྟོས་བྱབ་ཀྱི་ཆོས་གཞན་བྱབ་ཚུལ་ལ་
སྐྱར་བ་ལོ། །འདི་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། མཆོན་གཞི་སོ་སོར་བྱེ་
སྟེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཡན་ལག་སོགས་བན་ཚུན་སྟོས་
ནས་བྱབ་ཚུལ་ལ་སྐྱར་བ་དང་། རྒྱ་འབྲས་བན་ཚུན་སྟོས་ནས་བྱབ་ཚུལ་
ལ་སྐྱར་བ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡན་ལག་སོགས་ཤིང་རྩ་ལྟར་སྟོས་ནས་
བཤད་ཚུལ་དང་། སྟོས་བཞག་གི་ཡན་ལག་སོགས་ཤིང་རྩ་ལྟར་བཏགས་པ་
ཅུང་དུ་བསྟན་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཤིང་རྩ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་སྟོས་བྱབ་
ཏུ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་

ལ་གཉིས། རྒྱ་ལྟེང་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱལ་ཚུལ་དང་། ལྟེང་བྱ་རྒྱ་ལ་ལྟོས་
ནས་བྱལ་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་ལྟེང་སྤྱི་ལ་དབྱེད་ནས་
རང་བཞིན་གྱིས་བྱལ་བ་དགག་པ་དང་། རྒྱ་ལྟེང་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ལ་དབྱེད་
ནས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱལ་བ་དགག་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཚྱོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། གཞན་ལ་སྦྱོན་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། རང་ལ་སྦྱོན་མེད་ཚུལ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱ་ལ་ལྟེང་བྱ་སྦྱོད་ཚུལ་དགག་པ་དང་།
དེས་ན་རྒྱ་ལ་ལྟེང་བྱ་མེད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་ལ་སྤྱི་ལ་
རྒྱ་ལ་ལྟེང་བྱ་སྦྱོད་པ་དགག་པ་དང་། དེས་ན་རྒྱ་ལ་ལྟེང་བྱ་
མི་སྤྱི་ལ་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱ་ལ་ལྟེང་བྱ་སྤྱི་ལ་སྦྱོད་པ་
དགག་པ་དང་། རྒྱ་ལ་ལྟེང་བྱ་མ་སྤྱི་ལ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་
ལ་གཉིས། ལྟེང་བྱ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེས་ན་རྒྱ་ལ་ལྟེང་བྱ་མེད་པར་ཐལ་
བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཞན་སྤྱོད་པ་འགོག་མི་རྒྱས་པའི་སྦྱོན་
ཅན་དུ་བསྟན་པ་དང་། འཕེན་པ་པོའི་གང་ཟག་ལྟག་ཆོད་སྤྱི་ལ་སྦྱོན་ཅན་དུ་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟག་ཆོད་དུ་བསྟན་
པ་དང་། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་དེས་གཞན་སྤྱོད་པ་འགོག་མི་རྒྱས་པར་བསྟན་
པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལོག་པར་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ལ་དམ་པས་སྤྱི་ལ་བྱུང་བསྟན་པ་

དང་། སྤྱི་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒྱུ་ལ་བའི་གང་ཟག་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 རང་ལ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་སྤྱི་བའི་སྒྲོན་ས་བསྟན་པ་དང་། རིགས་པ་
 མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཁས་ལེན་པའི་སྒྲོན་ས་བསྟན་པའོ། །ཡང་ན་གཉིས་
 སུ་མི་འབྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅོད་ལེན་དངོས་སུ་འདེབས་ཚུལ་
 བཤད་པ་དང་། ཅོད་ལན་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ཁ་འཕང་བའོ། །དང་
 པོ་ལ་གཉིས། གཉིས་སུ་བསྟུས་པའི་ཐལ་བ་འཇུག་མི་འཇུག་གི་བྱད་པར་
 བསྟན་ནས་རང་ལ་སྒྲོན་མེད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། གཉིས་སུ་བསྟུས་པའི་
 ཐལ་བ་རང་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས།
 བདེན་མེད་ལ་བྱ་བྱེད་འབད་པར་བསྟན་ནས་ཐལ་བ་མི་འཇུག་པར་བསྟན་
 པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པར་བསྟན་ནས་ཐལ་བ་མི་འཇུག་
 པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་མེད་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ་
 བཤད་པ་དང་། དཔེ་དེ་དོན་ལ་སྦྱར་ནས་སྦྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
 བདེན་གྲུབ་ཁས་མ་སྒྲུངས་པས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བཀོད་པའི་ཐལ་བ་
 བསྒྲིག་པའི་འབད་པ་དོན་མེད་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་
 པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རང་ལ་སྦྱབ་བྱེད་མེད་པའི་
 རྒྱ་མཆན་གྱིས་མི་འཐད་པ་དང་། རང་གཞན་ཀུན་ལ་གཞོད་པའི་རྒྱ་མཆན་
 གྱིས་མི་འཐད་པའོ། །གཉིས་པ་ཅོད་ལན་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ཁ་
 འཕང་བ་ལ་གཉིས། དངོས་སུ་བཀོད་པའི་ཅོད་པ་ལྷག་མའི་ལན་ཤེས་པར་

བསྐྱེད་པ་དང་། དངོས་སུ་མ་བཞུགས་པའི་ཆོད་ལན་ཤེས་པར་བྱ་བར་བསྐྱེད་
པའོ། །གཉིས་པ་དེས་སྐྱབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དེས་དོན་གྱི་ལུང་
དང་སྐྱར་ཏེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྐྱེད་ཏེ་གསུངས་
ཚུལ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཚུལ་ལོ། །འདི་ལ་
གཉིས། རབ་དབྱེ་ལུང་ནས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རབ་དབྱེ་གསུངས་པའི་དོགས་པ་དང་། རབ་དབྱེ་
ཇི་ལྟར་གསུངས་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱས་འབྲིང་དུ་བྱེ་བ་སོ་སོའི་རོ་བོ་
དང་། དེ་ཉིད་མདོ་དང་སྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བཅུ་དྲུག་ཏུ་བྱེ་བ་སོ་
སོའི་དོན་བཤད། བཞིར་བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་བཤད་པ་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་
སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ནང་སྟོང་
པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པ་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་
བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ནང་དང་བྱེ་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ་དང་།
བྱེ་ནང་དང་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ནང་སྟོང་པ་
ཉིད་བཤད་པ་དང་། བྱེ་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ནང་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ནང་སྟོང་དུ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། སྐྱབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། དེའི་ཉགས་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། མིག་ལ་སྐྱར་བ་དང་། དེས་གཞན་ཡང་རིག་པར་བྱ་བའོ། །གཉིས་

བ་ལ་གཉིས། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཕྱི་སྟོང་
པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཟུགས་ལ་སྦྱར་བ་དང་། དེས་
གཞན་ཡང་རིག་པར་བྱ་བ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་
བཤད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱི་
ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
བསྟན་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། སྟོང་
ཉིད་སྟོང་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ལི་དགོས་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་གཞི་
ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། སྟོང་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བདེན་སྟོང་དུ་སྦྱབ་པ་ལོ། །གཉིས་
པ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཆེན་པོ་དང་
དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་
པ་ཉིད་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ་དང་།
དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ལི་དགོས་
པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོང་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བདེན་སྟོང་ཆེན་
པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ལི་དགོས་

པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷོང་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བདེན་ལྷོང་དོན་
དམ་པ་ལྷོང་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འདུས་བྱས་ལྷོང་
བ་ཉིད་བཤད་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལྷོང་བ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། ལྷོང་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བདེན་ལྷོང་འདུས་བྱས་ལྷོང་བ་ཉིད་
དུ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྷོང་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བདེན་
ལྷོང་འདུས་མ་བྱས་ལྷོང་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཐའ་
ལས་འདས་པ་ལྷོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་
ལྷོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐའ་འདས་
དང་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་ལྷོང་བ་ཉིད་བཤད་པ་དང་། དོར་མེད་དང་རང་བཞིན་
ལྷོང་བ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐའ་ལས་འདས་པ་ལྷོང་བ་ཉིད་
བཤད་པ་དང་། རང་བཞིན་ལྷོང་བ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷོང་
གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བདེན་ལྷོང་མཐའ་ལས་འདས་པ་ལྷོང་བ་ཉིད་དུ་
བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྷོང་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བདེན་
ལྷོང་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་ལྷོང་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
དོར་བ་མེད་པ་ལྷོང་བ་ཉིད་བཤད་པ་དང་། རང་བཞིན་ལྷོང་བ་ཉིད་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷོང་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བདེན་ལྷོང་དོར་
བ་མེད་པ་ལྷོང་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྷོང་གཞི་ངོས་
བཟུང་བ་དང་། དེ་བདེན་ལྷོང་རང་བཞིན་ལྷོང་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པའོ། །གཉིས་

བ་གཉིས། ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་རང་གི་མཆོད་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་བཤད་བ་དང་།
མི་དམིགས་བ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་བཤད་བ་དང་། རང་གི་མཆོད་ཉིད་
སྟོང་བ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོང་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་
བདེན་སྟོང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པའོ། །གཉིས་བ་ལ་གཉིས།
སྟོང་གཞི་རྒྱས་པར་བྱེ་བའི་སྟོན་ས་བཤད་བ་དང་། སྟོང་གཞི་བསྐྱས་པའི་སྟོ་
ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་།
སྟོང་གཞི་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྤང་པོ་ལྟའི་སྟོན་ས་སྤྱིར་
བཤད་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེ་སྟེ་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་མཆོད་ཉིད་དང་། རྣམ་བྱང་གིས་བསྐྱས་
པའི་མཆོད་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཁོར་བས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་གསུམ་
ཀྱི་མཆོད་ཉིད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་དོ། །གཉིས་བ་ལ་གཉིས།
ལམ་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་མཆོད་ཉིད་དང་། འབྲས་བུས་བསྐྱས་པའི་མཆོད་ཉིད་
དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉན་རང་སོགས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཀྱིས་
བསྐྱས་བ་དང་། ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ཀྱིས་བསྐྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
ཕྱིན་དུག་སོ་སོའི་རང་གི་མཆོད་ཉིད་བཤད་བ་དང་། དེ་ཉིད་མདོ་བཞིན་དུ་
བཤད་པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་བ་ལ་གཉིས། བསམ་གཏན་སོགས་ཀྱིས་
བསྐྱས་བ་དང་། རྣམ་ཐར་སྟོན་དང་བཅས་པས་བསྐྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

བསམ་གཏན་སོགས་གྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། གྲུང་ཕྱོགས་གྱི་མཆན་
ཉིད་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་ཐར་གྱི་སྒྲིའི་མཆན་ཉིད་བཤད་
པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། མ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པའི་
མཆན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོབས་སོགས་བཞི་བཤད་པ་
དང་། གྲུམས་སོགས་བཞི་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མ་འདྲེས་པའི་
མཆན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། རྣམ་མཐུན་གྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པའོ། །གཉིས་
པ་ལ་གཉིས། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོང་གཞི་ངོས་བཟུང་
བ་དང་། དེ་བདེན་སྟོང་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་
ལ་གཉིས། སྟོང་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བདེན་སྟོང་དངོས་པོ་མེད་པའི་
ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་བཞིར་བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་
པ་ལ་གཉིས། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ་དང་། རང་
བཞིན་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོང་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བདེན་སྟོང་སྟོང་པ་
ཉིད་དུ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོང་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་
བདེན་སྟོང་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།

རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་དང་། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོང་ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་དངོས་བཟུང་བ་དང་། སྟོང་གཞི་དངོས་
བཟུང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོང་གཞི་དངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བདེན་
སྟོང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་མཚུག་བསྟུ་བ་ལ་གཉིས། རང་ཉིད་ཐབས་ཤེས་གྱི་ཡོན་ཏན་
བྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་སྟོབས་གིས་རང་གཞན་
གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས་གྱི་སར་འཇུག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
རང་རྒྱུར་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་ལ་གནས་
པར་བསྟན་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཤེས་རབ་སྦྱར་དུ་
འཐོབ་ཀྱས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཤེས་རབ་བྱད་པར་ཅན་
ལ་གནས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཐབས་བྱད་པར་ཅན་ལ་གནས་པར་བསྟན་
པའོ། །སེམས་སྐྱེད་པ་བྱུག་པའི་བསྟུས་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སེམས་བསྐྱེད་བྱུག་པའི་བསྟུས་དོན།

གཉིས་པ་བསྟུ་བ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་བྱེ་བའི་ས་བཤད་པ་
ལ་གཉིས། མཚན་མེད་ལ་རྩོལ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ས་བཤད་པ་དང་། མཚན་
མེད་ལ་རྩོལ་བ་མེད་པའི་ས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་གྱི་
གཞུང་དང་། རབ་བྱེད་གྱི་མིང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡང་དག་པའི་མཐར་

ལ་འབྲུག་པའི་རྒྱས་པ་བྱད་པར་ཅན་དང་ལྷན་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། ཐབས་
གྱི་པར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པའི་བསྟུས་
དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སེམས་བསྐྱེད་བརྒྱད་པའི་བསྟུས་དོན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཆན་མེད་ལ་ཚུལ་མེད་གཞོན་ཅུའི་སར་བཤད་
པ་དང་། གཞན་དོན་ལ་ཚུལ་མེད་རྒྱལ་ཆ་བ་དང་དབང་བསྐྱར་བའི་ས་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་
ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་ལ་འབྲུག་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་། ལྷགས་
པའི་སའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྟོགས་པའི་བྱད་པར་
སྟོན་ལམ་གྱི་པར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་དང་། སྤངས་པའི་བྱད་པར་ཉོན་
མོངས་ཟད་པར་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བཟུང་
སྟེ་འགོག་པ་ལས་སྟོང་བར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་བྱུབ་
པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དོགས་པ་སྤང་བའོ། །འདི་ལ་
གཉིས། ཉོན་མོངས་ཟད་ཀྱང་ལམ་ལ་འབད་ཚུལ་འཐད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
ཟད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་འཐད་པའོ། །སེམས་
བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པའི་བསྟུས་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སེམས་བསྐྱེད་དགུ་པའི་བརྒྱས་དོན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་ས་བཤད་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
དབང་བསྐྱར་བའི་ས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་
དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྟོབས་ཀྱི་པར་བྱིན་ལྷག་
པར་བསྟན་པ་དང་། གཞན་དོན་ཀྱི་རྒྱ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞི་དང་ལྷན་
པར་བསྟན་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སེམས་བསྐྱེད་བརྒྱུ་པའི་བརྒྱས་དོན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་
ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་སློན་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་
རྒྱུད་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
རྒྱུད་བྱིན་ཀྱིས་ཆོ་བ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པར་བྱིན་ལྷག་པར་
བསྟན་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ལམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན།

གཉིས་པ་ལམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
གནས་སྐབས་སྟོབ་ལམ་དུ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། མཐར་ཐུག་མི་སྟོབ་

ལམ་དུ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྐྱབ་པའི་རྟེན་ལྷག་
 བསམ་དག་པའི་སའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྟེན་པ་བསྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་དང་འབྲས་
 བྱར་གྱུར་པའི་སའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས། བསྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་དང་
 འབྲས་བྱ་རྩེ་ལ་བཅས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་དང་། བསྐྱབ་པའི་འབྲས་བྱ་རྩེ་ལ་
 མེད་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་གཉིས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བྱུང་བར་
 ཅན་དང་ལྡན་པའི་སའི་ཡོན་ཏན་དང་། བསྐྱབ་པ་གཉིས་དང་འབྲས་བྱ་རྩེ་ལ་
 བཅས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས། ས་ལྡེའི་ཡོན་ཏན་སྤྱིར་བཤད་
 པ་དང་། སོ་སོར་བྱེ་ནས་སྤྱབ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སེམས་དང་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བྱུང་བར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སའི་ཡོན་ཏན་དང་། མཚན་མེད་
 ལ་རྩེ་ལ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་སའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚན་
 མེད་ལ་རྩེ་ལ་མེད་གཞོན་བྱེའི་སའི་ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་དོན་ལ་རྩེ་ལ་མེད་
 རྒྱལ་ཆ་བ་དང་དབང་བསྐྱར་བའི་སའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས་རྒྱལ་
 ཆ་བ་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱར་བའི་སའི་ཡོན་
 ཏན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་གྱི་སྡེ་ཆན་བཅུ་གཉིས་བཤད་པ་དང་།
 ལུས་ངག་གི་བཞོད་པའི་ཡོན་ཏན་བྱུང་བར་ཅན་གཞན་བཤད་པའོ། །ཡང་
 བ་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་སར་བྱེ་ནས། དང་པོ་ལ་ས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་དང་། ས་ལྷག་མ་ལྡེའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་སོ། །དེ་རེ་རེ་ལ་སའི་མིང་
 སོ་སོར་བྱེ་བར་བྱ་སྟེ་རྣམས་པ་ཚུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཐར་ཐུག་གི་

ཡོན་ཏན་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ་དང་བཞུགས་
པའི་དུས་ཚད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚུལ་རི་ལྟར་ཐོབ་པའི་མཐར་
ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་གཞན་མེད་པར་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ཐོག་མར་བརྟེན་
ཚུལ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གནས་འོག་མིན་དུ་བརྟེན་པར་བསྟན་པ་དང་།
དུས་སྐད་ཅིག་མ་ཅིག་ལ་བརྟེན་པར་བསྟན་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཚྱོད་སྤང་ངོ་། །འདི་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་
དགོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁྱེན་པ་འགལ་
བའི་ཚྱོད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་འགལ་བའི་ཚྱོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། བདེན་མེད་དོན་དམ་ཡིན་ན་དོན་དམ་ཤེས་སྟོ་མེད་པར་བསྟན་པ་
དང་། དོན་དམ་ཤེས་སྟོ་མེད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དོན་དམ་ཤེས་པ་འགལ་
བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཁྱེན་པ་པོ་མི་འཐད་པའི་ཚྱོད་སྤང་དང་། སྟོན་
པ་པོ་མི་འཐད་པའི་ཚྱོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐ་སྙད་དུ་ཡུལ་དང་
མ་ཐུན་པའི་རྣམ་ལུན་དུ་སྦྱེས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་རིག་
པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པའི་
མཆོན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། རྒྱ་གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འབྱུང་
ཚུལ་དཔེ་དང་སྤྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྣམ་རྟོག་མེད་བཞིན་དུ་དག་

པའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་མཆན་གཞི་དང་། རྣམ་རྟོག་མེད་བཞིན་
དུ་གདུལ་བྱ་སྣ་ཆོག་གསལ་ཆོས་སྟོན་པའི་མཆན་གཞི་ལོ། །འདི་ལ་གཉིས།
ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་མཆན་གཞི་དང་། མ་བསྐྱུས་པའི་མཆན་
གཞི་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོན་གྱི་འབད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་
དཔེ་བཤད་པ་དང་། སྟོན་གྱི་འབད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་དོན་བཤད་
པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐོག་མར་མངོན་དུ་མཛད་པའི་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་
བཤད་པ་དང་། ཕྱིས་མངོན་དུ་མཛད་པའི་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། སྐྱའི་
ཡོན་ཏན་རིགས་གཉིས་སུ་བསྐྱུ་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སོ་
སོར་ཕྱེ་ནས་རྩེ་བཤད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བཛྲོད་མི་རུས་
པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཟབ་པའི་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྒྱ་ཆེ་
བའི་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐོབ་བྱ་ཟབ་མོ་ཆོས་སྐྱབ་པཤད་
པ་དང་། དེ་རྟེན་གང་གིས་རི་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
ཟབ་པའི་སྐྱ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱབ་པཤད་པ་དང་། ཟབ་པའི་སྐྱ་སྤངས་པ་ཆོས་
སྐྱབ་པཤད་པའོ། །ཡང་ན། ཐོབ་བྱ་ཟབ་མོ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱབ་པཤད་པ་དང་།
དེ་རྟེན་གང་གིས་རི་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རི་ལྟ་བ་
མཐུན་པའི་མཆན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཆོས་ཉིད་ལས་མི་
བཞེངས་པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལོངས་སྐྱའི་རང་བཞིན་

བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
གཞན་དོན་གྱི་སྐྱར་བསྟན་པ་དང་། དངོས་གྱི་གདུལ་བྱ་གང་གི་དོན་མཛད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྣམ་རྟོག་ཞི་བའི་སྐྱར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་
མེད་ཀྱང་གཞན་དོན་སྤུན་ཚོགས་འབྱུང་བར་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས།
མི་རྟོག་བཞིན་དུ་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། མི་རྟོག་བཞིན་
དུ་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་དུས་བཤད་པའོ། །ཡང་ན་སྤྱི་མའི་ཆོན་པ་གཉིས་
པོ་འདི་མི་འབྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དེས་སྐྱལ་པའི་རྒྱ་མཐུག་
གྱི་གཟུགས་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེའི་རྒྱད་ལ་ལྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡོན་
ཏན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱལ་པའི་སྐྱས་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་སྐྱའི་
བཀོད་པ་སྟོན་བྱས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། སྐྱལ་པའི་སྐྱས་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་
བཞེད་པ་ལ་དབང་སྐྱར་སྤུན་ཚོགས་སྟོན་བྱས་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། སྐྱ་གཅིག་ལ་རང་གཞན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཀུན་སྟོན་བྱས་ཚུལ་བཤད་
པ་དང་། བ་སྐྱའི་ཁྱང་བྱ་གཅིག་ཏུ་གཞན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཀུན་སྟོན་བྱས་ཚུལ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གི་སྐྱེ་བ་རྒྱད་པའི་བྱང་མཐའ་ཀུན་
སྟོན་བྱས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། །བྱང་མེམས་གྱི་སྦྱོང་པའི་བྱང་མཐའ་ཀུན་
སྟོན་བྱས་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྦྱིན་པ་ལ་སྦྱད་པའི་སྐབས་གྱི་བྱང་
མཐའ་ཀུན་སྟོན་བྱས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། བར་སྦྱིན་གཞན་ལ་སྦྱང་བའི་
སྐབས་གྱི་བྱང་མཐའ་ཀུན་སྟོན་བྱས་ཚུལ་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།

བ་སྤྱི་ཁྱད་བྱ་གཅིག་ཏུ་རང་གི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྟོན་རྒྱས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་།
བ་སྤྱི་ཁྱད་བྱ་གཅིག་ཏུ་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྟོན་རྒྱས་ཚུལ་བཤད་པའོ།
འདི་ལ་གཉིས། བ་སྤྱི་ཁྱད་བྱ་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཀུན་སྟོན་
རྒྱས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། བ་སྤྱི་ཁྱད་བྱ་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་
པའི་མཛད་པ་ཀུན་སྟོན་རྒྱས་ཚུལ་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཞེད་
པ་ཅེས་གྱིས་དབང་བསྐྱར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་
ཅད་ཅིག་ཅར་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དུལ་
ལ་དབང་སྐྱར་སྤྱན་ཚོགས་སྟོན་རྒྱས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། དུས་ལ་དབང་
སྐྱར་སྤྱན་ཚོགས་སྟོན་རྒྱས་ཚུལ་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གངས་
ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་། སྤེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས།
གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལྡ་བཤད་པ་དང་།
ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཐུན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལྡ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
ལ་ལྡ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པའི་དང་། ལས་ཀྱི་ནུས་སྤྲིན་
མཐུན་པའི་དང་། མོས་པ་སྤྲ་ཚོགས་མཐུན་པའི་དང་། ཞམས་སྤྲ་ཚོགས་
མཐུན་པའི་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པའི་
སྟོབས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྡ། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཐུན་པའི་དང་། ཀུན་
བྱང་མཐུན་པའི་དང་། སྟོན་གནས་རྗེས་བྲན་མཐུན་པའི་དང་། འཆི་འཕོ་
བ་དང་སྐྱེ་བ་མཐུན་པའི་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་སོགས་

བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བརྗོད་མི་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་
ལ་གཉིས། རྫོགས་པར་སྤྲུལ་ཀྱང་བརྗོད་མི་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང་། བདག་
གིས་རང་དབང་དུ་ཅུང་ཟད་ཅེས་ཡང་བརྗོད་མི་རྒྱས་པར་བསྟན་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། འགལ་བ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་
སྤྱི་ཡོན་ཏན་རིགས་གཉིས་སུ་བསྐྱུ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཟབ་པ་དང་
རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་སུ་འདུས་པར་བསྟན་པ་དང་། སྤྱི་ཡོན་
ཏན་གཉིས་བསྟན་པའི་པན་ཡོན་ཞེས་སམ། སྤྱི་གཉིས་གང་ལས་འབྱུབ་པའི་
རྒྱུ་རིགས་ངོས་བཟུང་བའོ། །གཉིས་པ་སྤྱིས་མངོན་དུ་མཛད་པའི་སྤྱི་
ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གཞན་དོན་དུ་མཆོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱི་རི་ལྟར་སྟོན་
པའི་ཚུལ་དང་། སྤྱི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་
མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་གཞན་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་
དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། རྟོགས་ཆོས་སྤྱབ་པ་དང་། རྟགས་དགོད་པའོ། །གཉིས་པ་
ལ་གཉིས། དེ་ཞིག་ཐེག་ཆེན་ལ་གཞུག་མི་རྒྱས་པའི་གདུལ་བྱ་ཡོད་པར་
བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་འབྲས་བྱའི་ཐེག་པ་གསུམ་
དུ་གསུངས་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། དམན་པ་ལ་མོས་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་བྱང་
ཆེད་དུ་ཐབས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཡང་མཐར་ཐེག་ཆེན་
ལ་བྱང་དགོས་པས་ཐེག་ཆེན་ལོགས་སུ་གསུངས་པའོ། །

གཉིས་པ་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་དུས་ཚད་
བཤད་པ་ལ་གཉིས། གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཚུབ་སྟོན་པའི་དུས་ཀྱི་གངས་
ཚད་བཤད་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཡུན་ཚད་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དུས་ཀྱི་གངས་ཚད་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་
ཚུལ་དང་། ཚུལ་དེ་སྟོན་གྱི་དབྱེ་བས་བསྟན་དུ་རུང་མི་རུང་གི་བྱུང་བར་
རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤང་རྗེས་འཁོར་བ་རི་སྤིད་དུ་བཞུགས་པར་
བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཞུགས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་སྟེ་སྦྱབ་པ་དང་། སེམས་
ཅན་གྱི་སྦྱག་བསྐལ་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་ཏེ་སྦྱབ་པའོ། །

བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ།

གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅོས་རི་
ལྟར་བརྟམས་པའི་ཚུལ་དང་། བརྟམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོ་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྦྱ་སྦྱབ་ཀྱི་གཞུང་དོན་གཞན་དང་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་
པར་བྱེ་སྟེ་གདུལ་བྱའི་རེ་འདོད་སྟོང་བ་དང་། ཚུལ་ཐུགས་གཞན་དུ་འབྱེད་
པའི་གཞུང་དོར་བྱར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྗེས་འབྲང་གཞན་
ལས་འབྱེད་ཚུལ་ལྟག་པར་བསྟན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་རི་བཞིན་དུ་མ་བྱེ་བ་
ལེགས་པར་བྱེ་སྟེ་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་སྟོང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

རང་དགར་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། འབྱེད་ཚུལ་གཞན་ལས་སྟག་
པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འགའ་ཞིག་གིས་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་
དོན་མ་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ཚུལ་གཞན་གྱི་གཞུང་
དོར་བྱར་བསྟན་པའོ། །

མཐུག་གི་དོན།

གསུམ་པ་མཐུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། མཛད་པ་པོ་གང་གིས་མཛད་པ་
དང་། ལོ་བཅ་གང་གིས་བསྐྱར་པའོ། །

ངེས་དོན་མདོ་ཕྱེ་ལོར་བྱེད་སྤིང་ལ་ཐོགས་མེད་དབང་སྐྱར་སྐྱུ་དབང་
ལུགས། །དེ་དོན་སྤྱོད་པོ་གཞན་ལས་འཕགས་པ་སྟེ་ཡི་སྟར་གྱུར་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས། །མཁྱེན་བཅེ་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱིས་བསྐྱར་པའི་ལུགས་བཟང་ཀྱུ་
ལུང་རབ་རྒྱས་པ། །དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བས་ལེགས་པར་ཕྱེ་བའི་ཐབ་དོན་སྐྱར་
ཅིའི་དགའ་སྟོན་ལྟོང་། །

དེ་མེད་ཀུན་སྒྲུབ་སྟོན་མཚོ་རྒྱ་ཆེན་སྟེན་པ་བཟང་པོར་དཔལ་ལྡན་གྲགས་
པའི་ལེགས་བཤད་རྒྱ་གཞུགས་ཅིག་ཅར་འཕོས་པའི་དཔལ་གྱིས་གང་། །དེ་
ཡི་ངོ་མཚར་གཏམ་གྱི་དར་དེར་བྱས་མ་ཐག་ལ་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་

འབྱུང་གནས་དཔལ་གྱི་སྐལ་ལྷན་ཡིད་གྱི་དབང་པོ་བྱངས། །ས་འདི་དཔལ་གྱིས་ཡུད་གིས་བཀའ་བའི་སྟོན་པའི་བྲགས་པ་རྒྱ་ཆེན་ཐོས་པས་ལྷ་རྣམས་ "རྒྱན་མཆན་མཐོན་པོར་སྦྱང་།" ^༡ །ཕུན་ཚོགས་དགེ་ལེགས་དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོ་ས་གསུམ་ཀུན་བྱབ་རྣམ་དཀར་མཛད་པ་ད་དུང་མཁའ་དང་སྤྱིད་པ་རི་སྤྱིད་བརྟན་གྱུར་ཅིག །

འཇམ་དབྱངས་སྒོ་གོས་མིར་གྱི་བྱེད་པས་ཤེས་བྱའི་གཟུགས་ཀུན་བཟ་བར་ལེགས་བྱིས་སྦྱེ་དགུ་མཐའ་དག་ཤིས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྐལ་ལྷན་བྱེད། །ཀུན་ཏུ་ཉམས་མེད་བྱམས་དང་སྦྱིང་རྗེའི་རྒྱ་བ་ལས་བྱུང་དགའ་བའི་འོད་དཀར་སྟོམས་པར་"འབྱེད་" ^༢ པའི་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོ་འགྲོ་བའི་དཔལ། །ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱད་སྒོ་ཡིས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་བྱང་ངེས་མཆན་ཉིད་རི་བཞིན་བྱེ་ནས་ལེགས་པར་འདོམས། །ཡོངས་འཛིན་ཞོར་བྱ་རིན་ཆེན་བདུན་གྱི་མཁྱེན་བཙེའི་ཉི་མས་ད་དུང་མཁའ་དང་སྤྱིད་པ་རི་སྤྱིད་བདག་སྒོའི་པད་ཆལ་སྦྱོང་གྱུར་ཅིག །

གང་གི་རིན་གྱིས་འགྲེལ་དང་འགྲེལ་བཤད་ལ། །ལྷ་བའི་སྒོ་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིས། །ཟབ་དོན་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་གཟུགས་རྣམས་ཀྱང་། །རི་

༡ མ་ཟླ། ༥༠ཡིག་ཐེང་༡༣ན། རྒྱན

*རྒྱལ་ཡིན་སྟུང་།

༢ མ་ཟླ། ༥༠ཡིག་ཐེང་༡༡༡༣༡༡༣ན།

*རྒྱང་པ་འདིར་ཆོག་བྱིས་བཞི་ཆད།

༣ མ་ཟླ། ༥༠ཡིག་ཐེང་༡༤ན། འབྱེད

*འབྱེད་ཡིན་སྟུང་།

བཞིན་ལྷ་ལ་འདྲིགས་མེད་སྟོབས་པ་ཐོབ། ཉེས་བཤད་དུག་གི་རྒྱུ་ལས་སྟོ
སྟོ་མིག་ཉམས། །སྒྲག་དོག་འབྱུང་པོའི་ཞགས་པ་སྟོང་ལ་བཏབ། །གཟུ་
ལུམས་ཆང་གིས་སྟོས་པའི་བབ་ཚལ་མཁན། །དེ་དག་རྣམས་ལ་མི་དགའ་
མ་གྱུར་ཅིག །སྟོགས་ཞེན་ནད་ཀྱི་རབ་རིབ་དང་བུལ་ཞིང་། །ཐོས་བསམ་
རྣམ་པར་དག་པའི་མིག་སྒྲན་བསྟེན། །རྣམ་དཔྱད་དབང་པོ་ལེན་ཏུ་ཆེས་
གསལ་བ། །དེ་དག་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་དགའ་གྱུར་ཅིག །སྒྲག་ཤོག་ཆོགས་
ཆེ་ཡི་གའི་འདུ་བྱེད་ལ། །འབད་པ་ལྷུང་ལེན་ཡི་གེ་སྟེ་མའི་གཟུགས། །མགོ་
བཅད་གཞུག་རྒྱུ་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ། །འབྲན་ནས་སྦྱར་བར་སེམས་ན་གད་
མོའི་གནས། །སྤྲ་རགས་གཞུང་འཆམས་རི་བཞིན་འབྱེད་པ་ཡི། །བསྐྱུས་
དོན་ཡལ་བར་འདོར་བ་ཉིད་མཐོང་ནས། །གཞུང་གི་སྟོང་པོ་ལེགས་པར་
སྒྲིག་བྱེད་པའི། །བསྐྱུས་དོན་རང་ལ་པན་སྤྱིར་འབའ་ཞིག་ཡིན། །ཐེག་ཆེན་
གཞུང་ལུགས་འདིར་སྦྱངས་རྣམ་དཀར་གྱིས། །ཐེག་ཆེན་བཤེས་གཉེན་
མཆོག་གིས་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །ཐེག་ཆེན་སྟེ་སྟོང་རྣམས་དང་མི་འབྲལ་
བར། །ཐེག་ཆེན་བདུད་རྩིས་རང་གཞན་ཆོམ་བྱེད་ཤོག །

དབུ་མ་ལ་འདུག་པའི་བསྐྱུས་དོན་གཞུང་གི་སྟོང་པོ་ལེགས་པར་
བསྒྲིགས་པ་འདི་ནི་རང་ལ་པན་པའི་སྤྱིར་དུ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱུལ་བས་
བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་སྦྱར་བའོ། །འདིས་གྲང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་ཐམས་
ཅད་ནས་སྟོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་

གྱུར་ཅིག། །

སྤྲི། སློ་ཆེན་མཆོག་གྱུར་འཕགས་པ་སྤྲུ་སྤྲུབ་ཀྱི། །གཞུང་བཟང་
མཆོག་གྱུར་དབུ་མ་རྩ་བ་ཡི། །འབྲེལ་མཛད་མཆོག་གྱུར་སྒྲ་བ་གྲགས་པའི་
ལུགས། །རི་བཞིན་གསལ་མཛད་ཚོང་ཁ་པ་ལ་བདུད། །ལེགས་བཤད་གིས་
གང་སློ་གྲོས་གཉེར་མངའ་ཞིང་། །ཆོགས་གཉིས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་
རབ་བཟུང་སྟེ། །མི་འཛིགས་སང་གའི་སྟེང་ན་མཛོན་པར་བཛོད། །ཀུན་
མཁྱེན་ཞོར་འཆང་དབང་པོ་དེ་ལ་འདུད། །སྟོན་ཆེ་སྟོན་གྱི་ཆོང་དཔོན་བྱ་
མོ་ཡིས། །ཆོས་ཕྱིར་ཆོས་འཕགས་བསྟེན་པའི་སྟོན་གྲགས་གིས། །ལྷག་
བསམ་ལྷག་པར་བརྟན་དེའི་ཐུགས་ཁིད་དེ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔལ་འབྱོར་
འཛོམས་པ་ཡིས། །རི་བཅུན་སྒྲ་མའི་བཀའ་རིན་བསམ་པའི་ཕྱིར། །རྒྱལ་
བའི་རྒྱལ་སྤྲུ་སྤྲུབ་པའི་གཞུང་། །རི་ལྟ་རི་སྟེད་སྟོན་སྤྲུ་མ་
ལ། །འཇུག་པའི་བསྐྱུས་དོན་མཆོག་འདི་པར་དུ་བསྐྱུབས། །གང་འདིས་དག་
བས་སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། །དལ་བའི་ཉེན་ཐོབ་མཐོ་རིས་དཔལ་གྱིས་
འབྱོར། །བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་མགོན་གྱིས་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །ཀུན་མཁྱེན་
ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོབ་པར་ཤོག།

ཅེས་པ། ཆོས་གྱི་རྗེ་སློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སང་གའི་བཀའ་རིན་ཆོས་གྱིས་
བསམ་པ་དང་། སྟོན་ནས་ཆོགས་གཉིས་སྒྲ་བས་པོ་ཆེ་བསྐྱུན་པ་ལ་བརྟེན་
ནས། མཐོང་བའི་དཔལ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་གྱི་སྤྱི་པོར། །གང་གི་བཀའ་ལུང་གི་

ཅོད་པན་མངེས་པར་འགོད་པ། ཟུང་ཆེན་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་པོ་ཁྱད་པོན་
པའི་སྐྱེ་ཆེ་དང་ཆབ་སྲིད་བརྟན་པ་དང་། ཉིད་གྱི་འཕམ་དང་ཡུན་གྱི་བདེ་བ་
རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པའི་སྤྱིར་དུ། བསྟན་པ་དང་བསྟན་འཛིན་ལ་མི་སྤྱེད་པའི་
དད་པ་བརྟན་པོ་དང་ལྡན་པ། ཟུང་བྱ་བྲིད་དཔལ་འཛོམས་པའི་ཟུང་གི་ཞལ་ལྟ་
དང་མཐུན་པའི་རྒྱུན་སྦྱར་ཏེ། དཔོན་མོན་ཤོར་གྲོགས་མཆེད་གྱིས་པར་བརྒྱ་
བའི་རིག་བྱེད་པ་བགྱིས་ཤིང་། བྱི་མའི་ཡི་གེ་མཁས་པ་སློལ་མ་སྐྱབས་
གྱིས་བཟབས་ཏེ་བྲིས་ལ། ལུས་དག་པ་ནི་བཤེས་གཉེན་དཔལ་བཟང་བཟ་
ཤིས་གྲོགས་མཆེད་གྱིས་དག་པར་བགྱིས་པ་འདི་ཉིད། ॥

མེ་པོ་བྲི་ལོ་སྒྲིན་དུག་ལྷ། །དཀར་ཕྱོགས་ཆེས་ལྷ་གཟའ་ལྷག་དང་། །སྐར་
མ་ཆུ་སྐད་འཛོམས་པ་ཡི། །དུས་ལ་བཞེངས་པའི་འགོ་བཅུགས་ནས། །མགོ་
ཡི་ལྷ་བའི་ཆེས་བཞི་ལ། །ལུང་བྱ་མོན་དེ་འཛོམས་པ་ཡི། །དཔལ་བའི་
འཕྲོད་ལ་ལེགས་པར་བྱལ། །ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་བྱུང་ཅིག། ॥

ཡེན་སྤྲེལ་ ཏེ་དུ། བ་ན་ལྷ་ཏེ་ཏུན་ཏ་ལ་ཏ་ཏེ་ཏ་བ་ད་ཏ། ཏེ་ཏུ་ཏུ་ཡོ་ནི་
རོ་ན་ཨེ་མི་ལྷ་དྲི་མལ། བམ་ཏེ་ལྷ་ཏེ། ལུས་དག་གོ།

པར་བྱང་སྒྲིབ་ཆིག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབས་སྐྱང་།
ཆིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།
དེ་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།
པར་དུ་བསྐྱེད་བའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྒྲོང་ཕྱག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ།
རེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཞོག།

ཅེས་ནང་བསྐྱེད་བྱུང་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱེད་དང་
བསྐྱེད་འགྱུར་གང་ལའང་སྐྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྒྲུབ་སྒྲོལ་ཆིག་ཏུ། རྒྱུའི་དགེ་སྒྲོང་
ཆོས་སྐྱ་བ་ངག་དབང་སྒྲོ་བཟང་བསྐྱེད་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་བཤོ།